

HEBREUX, KAPU YA SAMBWADI ²

Sakumuna nge! Mu banza, na ntete, beto kele na mwa bébé awa, Doc vwandaka me tuba kaka na munu baminuti fyoti me luta, mpangi ya munu ya bakala, mpangi ya munu na nsuni, yina vwanza zola. . . vwanza samu na mbyekolo. Mpe ntangu yayi kana bamama yango kele na mwa bana ya fyoti ya bawu yina ti bawu zola kubyeka na Mfumu, beto ke sepela na kuzwa bawu kaka ntangu yayi na kwiza, samu na kunata baya bawu ya fyoti.

²³⁹ Ntangu yayi, mpe bantu mingi, bawu, mutindu bawu ke bokilaka, kubotika bawu. Dibuundu ya ba-Méthodiste ke salaka yawu, mpe ba-Nazaréen mu banza. Mu zaba mbote ve. Ve. Mu banza ti ya kele samu na yina bawu kukabukaka, ya vwanza na mbotika ya bana ya fyoti, ba-Nazaréen mpe ba-Méthodiste ya Kimpwanza. Kasi, na mutindu nyonso, bayankaka ya bawu, bawu ke salaka kima mosi mpe yankaka. Kasi, mpe bayankaka ya bawu ke tsyamunaka mwa maza na zulu ya bawu. Bayankaka ke losaka mwa maza na bawu. Mpe, kasi beto ke mekaka ntangu nyonso na kuvwanda kaka pene-pene na Biblia landila mutindu beto zabila. Ntangu yayi, ya kele ve na Masonuku na kati ya Biblia samu na kulosa mwa maza na bébé, to dyaka ve ti ya kele na Masonuku na kati ya Biblia samu kulosa mwa maza na muntu mosi. Ya kele ve kima ya Masonuku. Ya kele lutumu ya dibuundu ya Katolika.

²⁴⁰ Kasi bawu—kasi bawu ke salaka, ke nataka. . . Bawu nataka mwa ba-bébé na Yesu. Mpe—mpe beto ke monikisa Yandi. Beto zola kusala kima mosi yina Yandi salaka. Yandi tulaka maboko ya Yandi na zulu ya bawu mpe—mpe sakumunaka bawu, mpe tubaka, “Beno bika bana ya fyoti kukwiza na Munu, mpe beno yimina bawu ve, samu ti mutindu yina kele Kimfumu ya Mazulu.” Mpe ya kele yina beto ke landila na kusala awa na tabernacle, na yina beto ke meka kulandila Biblia ya kieleka, mutindu ya santu, mutindu mbote beto zabila.

²⁴¹ Na yawu ntangu yayi, kana mama yango, to mama nyonso yina kele na mwa ba-bébé ya bawu ya kubyeka, na yina Mpangi-kento Gertie ke bula *Beno Nata Bawu*, mbote, beno nata bawu na autel. Mpangi-bakala mpe munu ke kulumuka mpe ke byeka bana ya fyoti na Mfumu. Mbote mingi.

Mpangi Neville. . . [Kisika ya mpamba na bande—Mu.]

²⁴² Matondo, Mpangi-kento Gertie. Ya kele kieleka mbote. Bantu yikwa zola bana ya fyoti? Kana ve, ya kele na kima ya yimbi na beno, ya kele na kima ya yimbi.

²⁴³ Ntangu yayi, na nkokila yayi, ntangu yayi samu na kukota na balukutakanu yankaka. Beto. . . raison samu mu me kwiza dyaka

na nkokila yayi. Na bantangu mingi na bilumbu yayi ntangu beto ke kuzwaka balukutakanu ya lunyakusu, mu ke kuzwaka kaka pene mosi na kilumbu, samu ti ya ke pesaka munu kutekita mosi. Ata mbala mosi ve beno ke zabaka yawu. Mpe awa na yinzo ya kele bambala zole yimbi na bisika yankaka.

²⁴⁴ Mpe mu vwanda lomba lemvo na kusalaka mutindu ya foti yina mu salaka na yina na suka yayi. Kasi kima ya ntete lembisaka munu, vwandaka ntangu Billy kwizaka tuba na munu ti yandi lendaka ve kuzwa bantu mingi samu na kukabula bakalati ya kisambu. Yandi lenda kaka na kukabula pene ya kumi na zole to kumi na yiya. Mpe yandi kuzwaka . . . Muntu ve vwanda zola bakalati ya kisambu. Mu banza ti nyonso vwandaka mbote mingi. Na yawu kuna, na yina, mu banzaka ata fyoti ve . . . Mpe na yina ntangu mu bandaka na kubokila bakalati yango ya kisambu, Mu banzaka ti mu ke baka nyonso kumi to kumi na zole, to ata yina ya vwandaka na kati kuna. Mu me bokila bawu. Mu me kuma na numelo mosi, kima mosi, mpe swi. Mpe mu me bokila. Ba vwanda pesa mvutu ve. Mpe mu banzaka ata fyoti ve na yawu tii Mama Wood me bokila munu. Yandi me tuba, “Mpangi Branham, Billy ke bakaka bakalati yango mpe ke vukisaka yawu kintwadi, mpe ke kabula kaka yawu. Yandi zolaka kuzwa numelo yango ya tatu,” (yawu ve?) “numelo ya tatu na posi ya yandi.”

²⁴⁵ Kieleka, yandi na bantangu yankaka ke kabulaka makumi tanu nyonso. Ntangu yandi ke nataka yawu na ntwala ya bantu, yandi ke vukisa kaka yawu. Na yawu muntu nyonso . . . Yandi ke tuba ve, “Pesa munu numelo ya ntete.” To, beto lendaka banda ve na numelo ya ntete. Beto lendaka banda na ya makumi tatu, beno zaba ve, mpe kwenda vutukaka. Beto lendaka banda na ya nana mpe kulandila. Beto lendaka banda na makumi zole mpe kulandila. Beto zaba ve. Kasi yandi ke vukisa kaka yawu mpe ke kabula yawu na bantu na bayina zola yawu. Mpe munu, mu banza ve ti na suka yayi, ti mu vwanda me lenda na kubokila yiya to tanu dyaka, mpe bawu zolaka vwanda ve na kati kuna, samu ti ya zolaka vwanda na ntwala na makumi zole to na makumi tatu kisika mosi, beno me mona. Mpe, na yina, kasi Mfumu me sala nyonso, kasi ya kele kaka ve na ngolo ya kieleka na yawu, mutindu ya ke salamaka bisika yankaka na yinzo. Mu lendaka ata mbala mosi dyaka ve kumeka yawu—kumeka yawu.

²⁴⁶ Kasi, awa ntama mingi ve, mu yufulaka Mfumu kana Yandi ke pesa beto lukutakanu ya mbote, ti mu silaka ti mu—mu zolaka ata mbala mosi dyaka ve kuyufula Yandi yawu, samu ti ya me vwanda kima mosi ya ngolo. Mpe ya kele ya kuswaswana na Masonuku. Beno me mona? Mpe kana beno . . . Ya kele yina ke salaka yawu ngolo na munu. Samu, na kuzabaka ti, ya ke pesa kubwa, na kubanda. Beno me mona? Mu kele ya kubwa, na kubanda.

247 Na mutindu nyonso, muntu mosi vwandaka me bokila muntu na manima ya midi yayi. Muntu vwandaka me bokila Mama Wood. Mpe tubaka, ti, “Ya vwandaka na muntu na dibuundu ba bokilaka na suka yayi yina, samu na muntu yina vwandaka kieleka, kieleka ya kubela, yina kwizaka na Klisto na manima ya midi yayi, na manima.” Ti muntu yina vwandaka kieleka ya kubela me kwiza na Klisto.

248 Mpe kima yankaka, Mama Wood vwandaka me tuba na munu ti mu vwandaka me zonza na mpangi ya yandi ya kento, mpangi-kento ya kukula, ti kieleka mu vwandaka na yinzo ya yandi kilumbu yankaka yina mpe kudyaka madya ya nkokila na yandi, to madya na manima ya nkokila na yandi, kuna na Kentucky. Mpe Nzambi ya Ngolo nyonso zaba ti mu bakulaka ve kento yango. Beno me mona? Ya kele kieleka. Kaka . . . Bavisision ke kwizaka kukondwa kuzaba. Beto ke zabaka ata mbala mosi ve mutindu yawu ke kwendila to yina ke salama. Ya me tala Nzambi, mpe yina—yina ke salama. Kasi mu zabaka, na kuingilaka na yawu, na kuingilaka kuna.

249 Mpe kilumbu yankaka yina ntangu mwa mwana ya kento yayi vwandaka awa, yina vwanda kuzwaka kuswasikisa mabanza ya ntima, yina munu, ve . . . Beno me mona, kana Nzambi zolaka pesa yawu na yinza nyonso, ya zolaka mbote; kasi kana ya vwandaka, ya zolaka vwanda ya kuswaswana na yina Yandi tubaka na munu na lweka yankaka ya bala-bala awa, beno me mona, bamvula fyoti me luta. Mpe beto zolaka kukwikila ti ya vwandaka kieleka, mpe bikaka dibuundu, kumona yawu, yawu na kusalamaka awa. Mpe na yawu mu bokilaka Mama Snyder yango. Mpangi-kento Snyder. Yandi kele awa kisika mosi. Yandi kele kaka mwa mpasi na kuwa. Mpe mwa mama yango me zonza yawu na malembe, mpe tubaka, “Nge ke na rhumatisme,” to arthritis, kima mosi mutindu yina.

250 Yina, mu zabaka ti ya vwandaka kubuka ya luketo. Mpe na yawu, mpe kuna Mpeve-Santu me nata yawu na suka yayi. Beno me mona?

251 Ntangu yayi, yinki ya kele, ya kele dikabu ya Kinzambi, mpe yawu ke salaka na kimpwanza ya yawu. Kasi yinki ke salaka yawu mpasi mingi awa na mbanza, na makieleka, mu—mu ke vwandaka na mpasi, ntangu nyonso, na kusambilaka samu na bantu ya kubela awa. To—to . . . Mu ke kwenda, tuba na bantu yayi. Mu ke kwenda, ke tuba, “Ntangu yayi Mfumu me kumisa beno mbote. Yesu belusaka beno ntangu Yandi kufwaka samu na beno, bankama yivwa ya bamvula me luta. Kaka kuna beno belukaka. Mbote, na yina Nzambi kele na kati ya dyambu, na yina Klisto kele na kati ya dyambu, beno belukaka, bankama yivwa ya bamvula me luta. Kimbevo ya beno kwendaka. Ya ke tala lukwikilu ya beno na kusala yawu.”

252 Mpe na yina muntu yango lendaka kwenda bisika mpe kubeluka ve. Kuna muntu yango ke kwiza, ke tuba, “Mpangi Branham tubaka na munu ti mu vwandaka mbote.” Beno me mona? Mu ke na kutubaka na beno yina Nzambi tubaka.

253 Ntangu yayi, ntangu ya ke zonza mbala mosi na muntu, mbala mosi, “Ya kele MUTINDU ME TUBA MFUMU,” na kima mosi yina ke salama. Yina ke monisa na beno kaka kuna ti kubeluka ya beno kele yimeni ya kukeba. Lukwikilu ya beno me tula yawu kidimbu. Beno me mona? Nsilulu kele ya beno. Ya kele ve ndinga ya munu. Ya kele Ndinga ya Nzambi, ti beno kele yimeni ya kubeluka. Beno me mona? Kasi beno kaka . . . Na mutindu mosi yankaka, mu—mu ke lenda kaka ve na kukotisa yawu, na kati ya bantu awa na Jeffersonville. Mu—mu lenda kaka ve kusala yawu. Mu zaba. Mu ke meka na kubangula yawu kaka mutindu ya mbote mu lenda, mpe yawu kaka—yawu kaka ke salama ve. Kaka yina. Mu ke tuba . . .

254 Awa, ntama mingi ve, mu kwendaka na yinzo mosi, na bakala mosi, mpe bakala yango vwanda kufwa. Mpe bawu bokilaka munu, “Kwiza, sambila samu na yandi. Dokotolo tubaka ti yandi zolaka zinga ve tii suka.”

255 Mu kotaka. Mpe ntwenya yango ya bakala tubaka na munu, “Tata Branham, mu zola ve kufwa.” Mbote, kieleka ntwenya yango ya bakala vwanda zola ve kufwa. Yandi vwandaka na dibuta ya bana zole kuna.

256 Mbote, mu me belama. Mu me tuba, “Ntangu yayi, tala, nani kele dokotolo ya nge?” Yandi me tuba na munu. Mu me tuba, “Ntangu yayi, dokotolo lendaka tuba na nge ti nge zolaka, ti nge zolaka kufwa, kasi Nzambi me tuba ntete ve ti nge ke kufwa.” Mu tubaka, “Ntangu yayi, landila Biblia, nge kele yimeni ya kubeluka, samu ti Yesu kufwaka samu na kubeluka ya nge.”

257 Yandi tubaka, “Nge ke kwikila ti mu ke beluka?”

258 Mu tubaka, “Kieleka mu ke kwikila yawu.”

259 Mbote, kana mu kwenda na kusambila samu na muntu, mpe me sadila ve mutindu yango ya lukwikilu, samu na kukwikila samu na yandi; kana mu kwenda, “Oh, ve, ve, kana dokotolo me tuba ti nge ke kufwa, nge ke kufwa. Yina ke sukisa dyambu awa.” Ntangu yayi, ya ke ve na muntu mosi na kwiza sambila samu na mbevo? Mu ke zola ve muntu ya mutindu yina na yinzo ya munu, samu na kusambila samu na munu. Mu ke zola muntu yina, ata kana yandi mona yawu ve, to ve, yandi ke baka lukwikilu mpe ke telama na nsilulu samu na munu. Ya kele kieleka. Mpe mu tubaka . . . yandi . . .

260 Beto kwendaka mpe sambilaka. Mu tubaka, “Ntangu yayi kuzwa ngolo.”

261 Yandi tubaka, “Nge zola kutuba ti mu ke kuma mbote?”

262 Mu tubaka, “Mbote, kieleka. Ndinga ya Nzambi ke tuba ti nge ke kuma mbote. Beno me mona, ‘Kana nge kwikila, nyonso ke salama.’”

263 Yandi tubaka, “Mbote mingi, mu ke kwikila Yawu.” Mpe mu basikaka mpe tubaka na kento ya yandi ti . . .

264 “Bakala yayi ke na kufwa, mutindu yina ve?”

265 “Yinga, yandi ke na kufwa.” Mpe na yawu kilumbu vwanda landa, bakala yango kufwaka, to mwa bilumbu na manima ya yawu.

266 Na yina kento yayi basikaka mpe bandaka na kunwa mpe landilaka. Mpe mosi ya badiakre, mu banza ti ya vwandaka, ya dibuundu yayi, kwendaka na kento yango mpe lombaka yandi kana yandi zola kuvutuka mpe kukwiza dyaka na dibuundu. Yandi tubaka, “Mu ke kwikila muntu ve. Mulongi Branham kwizaka awa mpe sambilaka samu na bakala ya munu, tubaka ti yandi ke zinga, mpe yandi kufwaka na manima ya bilumbu zole to tatu. Na yawu, mu ke kwikila ve.” Ntangu yayi *yandi* ke na kufwaka. Mbote mingi.

267 Kasi, na mutindu nyonso, beno me mona, ya ke kwenda kaka na kulakisa ti bantu ke landaka ve yina beno ke tuba. Beno me mona? Kieleka. Kana mu sambila samu na muntu, mpe ti mu—mu tuba na bantu yango ti bawu ke zinga. Mu ke kwikila ti bawu ke zinga. Kasi, ata ti, kana ndinga ya munu vwandaka kaka MUTINDU ME TUBA MFUMU ve, mpe ti beno ke kwikila na Yawu ve, beno ke kufwa, na mutindu nyonso. Kieleka. *Awa* kele MUTINDU ME TUBA MFUMU, mpe mingi ya bawu kuzwaka Yawu mpe kufwaka. Mingi ya bawu ke kwenda na difelo, na yina, MUTINDU ME TUBA MFUMU, “Beno fwana kwenda ve.” Ya kele kieleka? Kieleka. Beno me mona? Ya kele yina . . . Ya kele nyonso ya kuvwanda na zulu ya lukwikilu.

268 Mpangi Collins, mu banza ve ti yandi kele awa na nkokila yayi. Kasi na kuwaka yandi na suka yayi, yandi vwandaka me pesa kutuba ya mbote na zulu ya yawu. Beno me mona? Beno me mona? Yandi salaka. Yandi tubaka, “Ntangu yayi, mutindu mosi ya lukwikilu beno kele na yawu awa, beno fwana kuzwa yawu na ngaanda kuna. Samu ti, ya kele lukwikilu ya nge mosi, ve na dénomination ya beno, kasi na Klisto. Beno fwana kuzwa lukwikilu yina.” Ya kele kaka kieleka. Kieleka.

269 Mpe kubeluka ya Kinzambi kele ya kuvwanda na zulu ya lukwikilu ya beno. Kasi landila Ndinga ya Nzambi, MUTINDU ME TUBA MFUMU, ti muntu nyonso kubelukaka ntangu Yesu kufwaka na Calvaire, “Yandi lwalaka samu na masumu ya beto, na bamputa ya Yandi beto *kuzwaka* kubeluka.” Ya kele kieleka? Beto *kuzwaka*. Biblia ke tuba, “Beno kuzwaka kubeluka.” Na yawu beno tala foti na munu ve, mu kele kaka mulongi ya Ndinga. Beno kwenda tuba na Nzambi ti Yandi tubaka kima ya yimbi, mpe kuna Nzambi ke tuba na beno kisika kulemba

ya beno kele. Beno me mona? Na yawu, ya kele lukwikilu ya beno. Yesu tubaka, “Kana beno lenda kwikila. Kana beno lenda kwikila.”

²⁷⁰ Ntangu yayi, ntangu beno ke kuwa Mpeve-Santu kusiamisa lukwikilu ya beno mpe kukanga yawu, mpe kutuba, “MUTINDU ME TUBA MFUMU, ‘Mbasi na ntangu *mosi* yayi, nge ke kuzwa kima *mosi*. Kima *mosi* ke salama. Ya ke vwanda awa na mutindu *mosi*, mpe nge ke kutana kima *mosi* awa. Yina ke vwanda kidimbu samu na nge.’” Mbote, beno tala yawu mbote. Ya kele kisalu ya kumanisa, kaka awa ntangu yayi.

²⁷¹ Kasi ntangu ya ke kwizaka na kutubila na kubeluka ya Kinzambi, mu fwana tula kubeluka ya Kinzambi na zulu ya lufulu mosi, na mutindu mosi, mutindu mpulusu. Mosi na mosi ya beno, ata yina beno me salaka, ba me vulusaka beno kubanda ntangu Yesu kufwaka, samu ti Yandi kufwaka samu na kukatula masumu ya yinza. Kasi ya ke sala nge ata mbote mosi ve tii nge ke ndima yawu nge mosi mpe ke kuzwa nzingulu ya yawu. Kasi na yina me tala masumu ya beno, ya kele yimeni ya kulemvuka. Ya kele kieleka. Yandi. . . “Beno tala Mwana-dimeme ya Nzambi yina ke katulaka masumu ya yinza.” Beno me mona? Beno bawu yayi. Ntangu yayi beno bambuka moyo na yawu.

²⁷² Ntangu yayi, mu zaba ti na kulongaka, na kati ya Masonuku, beto kele na kati ya dibuundu ya kuvukana. Mpe bambala mingi, na kati ya Buku ya Hébreux, yina kele na kisika Buku ya kati mingi. . . Mu ke zola kubika yawu mwa ntangu fyoti ntangu yayi. Mu ke meka na kumanisa kitini ya nsuka ya kapu ya 7 na nkokila yayi.

²⁷³ Mpe ntangu yayi ya kele na bakyuvu mingi na yintu ya beno, kukondwa ntembe. Mingi ya beno kele na bakyuvu, mpe munu mpe, ke kuzwa. Ntangu yayi, na kilumbu na ntwala, kana Mfumu zola, ntangu mu ke kwiza. . .

²⁷⁴ Mu ke na kwenda na Michigan ntangu yayi. Mpe na manima, katuka Michigan, mu ke kwenda na Colorado. Mpe katuka Colorado, na Simu ya Wesete. Ntangu yayi—ntangu yayi, ntangu beto ke vutuka, kana Mfumu zola. . . Ntangu yayi, mu zaba ve. Kana mu vwanda ve na Chicago, na Lumingu, mu lendaka vutuka awa samu na Lumingu na nkokila yina ke kwiza.

²⁷⁵ Ntangu yayi beto ke na kukanga awa pasteur ya beto chaire pene ya basabala sambanu, nzila nyonso ya bayayi—ya bayayi—ya bayayi, ya Buku yayi awa. Beno me mona? Ntangu yayi beto. . . Mu ke zolaka ve kusala yawu. Mpangi Neville kele mpangi-bakala ya luzolo, ya mbote, ya kulemvuka. Mpe mu ke kwikila ti dibuundu yayi zola Mpangi Neville.

²⁷⁶ Na nzila mosi, na yina mu ke na kuzonza; muntu mosi, kisika mosi na yinsi yayi, kele ya kuzaba dyambu na kusonikaka mwa bakalati, samu na kukatula Mpangi Neville na chaire yayi. Beno fwana yidika yawu na munu. Uh-huh. Ya kele kieleka. Uh-huh.

Yinga, kieleka. Ntangu yayi, mu zola beno . . . Ya ke tuba dia- . . . kima me tadila kimvuka ya badiakre. Kimvuka ya badiakre ke na kima mosi ve ya kusala na pasteur yango. Ve, tata. Dibuundu, ya muvimba, kele na lutumu nyonso. Ya kele ve . . . Kimvuka ya badiakre kele kaka bapulusu awa na kati ya dibuundu, samu na kubumba lutumu mpe nyonso. Kasi ntangu ya ke kuma na misiku, dibuundu ya muvimba fwana tuba dyambu. Dibuundu yayi kele ya kutunga na zulu ya kimpwanza ya dibuundu yawu mosi. Na yawu, mu kele ve na kima ya kutuba na kukatula pasteur yayi, to na kutula mosi. Mu kele mfumu ya lupangu; ya kele ya kupesa na dibuundu. Beno nyonso kele dibuundu. Beno bantu kele bayina ke kengila. Beno kele dibuundu, beno mosi. Mpe Dibuundu, Dibuundu ya santu ya Nzambi kele na kimpwanza, ya Mpeve-Santu na kati ya Dibuundu yango. Mpe kima kaka mu me sala kele kuvwanda mfumu ya lupangu, me pesa yawu na dibuundu yayi, me pesa yawu mutindu dibuundu, mpe ya kele kukondwa mpaku. Mpe dibuundu ke solaka pasteur ya bawu mosi. Mu ke na kima ve ya kusala na yawu. Mpe mutindu kaka pasteur yayi lendaka katuka, ke vwanda ntangu pasteur ke baka lukanu yandi mosi na kukwenda, to lutangu ya mingi ya voti ya dibuundu ke zola kutuba, “Beni soba pasteur.” Nzila kele kaka yina. Ata kimvuka ya badiakre lenda sala yawu. Kimvuka ya badiakre ke bumbaka kaka lutumu mpe bima na kati ya dibuundu.

²⁷⁷ Ba-administrateur, bawu kele na kima ve ya kusala na yawu, kaka kuyidika dibuundu. Mpe bawu lenda sala yawu ve tii ya ke . . . Kimvuka ya muvimba ya ba-administrateur ke kutana mpe ke tuba, “Beto ke tunga *yayi*, to beto ke sala *yina*.” Na manima bawu fwana yufula trésorier kana bawu kele na mbongo ya kusala yawu. Yinga, tata.

²⁷⁸ Kasi kana ya kele na kufunda mosi samu na mambele mosi, kana mambele kele na kufunda na muntu yankaka, to kima ke tambula mbote ve, beno lunga kukwenda na mpangi yango, beno mosi; mpe kuzonza na yandi, beno mpe yandi kaka. Na manima kana yandi zola ve kuwa yawu, kuna kima ke landa ke vwanda, beno baka mosi ya badiakre to muntu mosi, mpe ke kwenda na beno na mpangi yango. Kuna kana yandi kuwa beno ve, kuna beno kwiza tuba yawu na dibuundu. Kuna kana dibuundu . . . Kuna kana yandi zola ve kuwa dibuundu, na yina Biblia ke tuba, “Ti yandi vwanda mutindu mumpuni mpe mufutisi-mpaku.” Ya kele kieleka.

²⁷⁹ Mpe muntu nyonso yina zaba muntu yina zaba dyambu, mpe beno ke kwenda ve na yandi mpe kuzonzila, na yina beno kele kitini ya dibuundu ya Nzambi yina ke pesa mvutu na disumu yina. Ya kele kieleka.

²⁸⁰ Mpe kuna kana muntu mosi kele na kufunda samu na diakre, to na diakre to na muntu mosi na dibuundu, ya ke lomba bantu tatu. Bantu tatu ke kwiza mpe ke tuba, mbingi, na yinwa ya

bambangzi zole to tatu. Beno kwiza tuba na pasteur ti ya kele na dyambu na diakre. Na yina kana ya kele na dyambu na diakre, diakre kele ve muntu ya kudedama, muntu ya kulunga. Yandi fwana sala kisalu ya budiakre, kukondwa kifu, mpe dyaka kuvwanda kukondwa kifu. Mpe kana dibuundu yango tala ti diakre yango ke na kusalaka ve kisalu yango, yandi ke kuzwa bantu tatu na yandi mpe ke nata yawu na pasteur. Ba ke lomba na diakre yina na kuvwanda na yinzo nkokila yina. Mpe kuna pasteur. . . ke kwiza mpe ke vukisa dibuundu kintwadi, ke tuba dyambu yango. Mpe kana dibuundu sala voti samu diakre kulandila, diakre ke landila. Kana yandi lan- . . . sala voti ti ba katula diakre, bawu ke sola diakre ya malu-malu kaka na nkokila yango. Beno me mona?

²⁸¹ Na yawu, muntu mosi ve ke na kima ya kusala na kati ya yayi. Ya kele lutangu ya mingi ya bantu. Yinga, tata. Kana makumi zole sala voti samu na yandi, mpe makumi zole na mosi na kuteleminaka yandi, yandi ke kwenda; to, mutindu yankaka. Beno me mona? Yina kele, ya kele kimpwanza ya dibuundu na yawu mosi mpe, na yina, mosi na mosi ya bamambebele kele na dyambu ya kutuba na dibuundu. Kana kima tambula, mbote ve, kuna bawu lenda kwiza kaka, mpe kima kaka yina bawu fwana sala kele kuvwanda na ntwala ya Nzambi ti bawu mona kaka ti kima mosi ve kukanga nzila na kutambula ya mbote ya dibuundu.

²⁸² Kasi lutumu ya dibuundu ya muvimba mpe ya kufuluka kele na pasteur. Beno tanga yawu na Biblia, beno mona kana ya kele ve lutumu ya Biblia. Ya kele kaka kieleka. Ya kele ve na muntu na zulu ya kuluntu. Mu ke na kima mosi ve ya kusala na yina Mpangi Neville ke salaka awa. Ya me tala beno na Mpangi Neville. Kana Mpangi Neville zola kulonga malongi ya ba-Témoin ya Jéhovah, yina me tala yandi mpe beno. Beno me mona? Kana yandi zola kulonga kima mosi yina yandi zola, yina kele beno na yandi. Kaka yina. Kana dibuundu sala bavoti samu na yandi kuna, samu na kulunga yawu, ya kele nyonso ya kulunga. Yina me tala yandi.

²⁸³ Munu kima kaka mu ke salaka, ya kele kaka kuvwanda mfumu ya lupangu. Mpe kana kima yankaka kusalama, ti ya kele mutindu kukatula pasteur, mpe ti bawu zola kusala voti samu na yawu, beno lenda ve kulomba yawu na diakre. Beno ke kwiza lomba na munu. Mu ke belama, ke tuba, “Kana beno zola kukatula pasteur, beno tuba na munu samu na yinki. Yandi me sala kima?”

²⁸⁴ “Yinga. Beto me simba yandi, ya kukola na malafu.” To, “Beto me simba yandi na kusalaka *yayi*, to na kusalaka kima yina vwandaka mbote ve.”

²⁸⁵ “Beno kele na bambangi tatu samu na yawu?”

²⁸⁶ “Yinga. Beto kele na bawu.”

287 Bambangi ya bawu ba fwana meka ntete bawu. “Beno kuzwa ve kufunda na kuteleminaka kuluntu kana ti ya vwanda na bambangi zole to tatu, mpe ti ba teza ntete bawu; na kuteleminaka kuluntu.” Kuna beno fwana zenga ndefi na yawu, ti beno monaka yawu; mpe kumonisa yawu, ti beno monaka yawu.

288 Mpe na manima, kana beno me sala, kuna ti disumu yango ba me semba yawu pwelele, ti, “Ya kele yimbi.” Kuna me tuba, “Dibuundu, beno zola kusoba pasteur ya beno?”

289 Mpe kana dibuundu sala bavoti, “Lemvokila yandi, mpe bika yandi kulandila dyaka,” ya kele mutindu ya fwana vwanda. Beno me mona? Yina, ya kele ya kulunga ve? Yina kele ve mutindu ya kusala dibuundu kutambula? Ya kele yina Biblia ke tuba. Beto kele na ata ba-bishop mpe ata mikengi, mpe ata bimvuka mpe nyonso yina, bayina ke katula yandi *yayi* mpe bayina kele na lutumu mingi. Ya kele ve na muntu kele na lutumu awa kasi Mpeve-Santu. Ya kele kieleka. Yandi ke salaka kukatula bantu. Mpe beto ke bakaka Yandi landila lutangu ya bantu, mutindu bantu ke kwendila.

290 Mpe kuna kana lweka mosi zola kusala *yayi*, mpe lweka yankaka zola kusala *yina*, mpe ti lweka mosi nunga, lweka yina ke nunga ve, yinki bawu ke sala samu na yawu? Bawu ke vukana kaka na bayankaka ya bawu, ke tuba, “Na yina, beto kele na foti. Beto ke landila kaka, samu ti Mpeve-Santu me sala nsodolo yango.” Beno me mona? Ya kele kaka kieleka.

291 Mutindu ba-Démocrate mpe ba-Républicain, ntangu nyonso yina beto ke vwanda mutindu démocratie, mutindu bantu ya Amerika. Kana ba-Démocrate me kuzwa lutumu, ba-Républicain zolaka pesa kaka bawu ngolo; kana ba-Républicain me kuzwa lutumu, ba-Démocrate ke pesa bawu ngolo. Beno me mona? Ya kele kaka yina ke salaka beto yinsi. Ntangu nyonso yina beto ke zenga yawu, beto ke zenga demokalsi ya beto. Ya kele kieleka. Ba-Démocrate ke tuba, “Mu ke sala kima ve; ba-Républicain me kuzwa lutumu.” Kuna beto me kubwa. Mu kele muntu ya Kentucky: beto nyonso kintwadi ke telama, mpe ya kukabuka beto ke kubwa.

292 Ntangu yayi, kana ya kele na kima ya yimbi na kati ya dibuundu ti beno zaba yawu, mwa muntu to muntu mosi to kima mosi, beno kele ya kukangama mpe ke pesa mvutu na ntwala ya Nzambi kana beno bongisa ve kima yango; beno, dibuundu. Ntangu yayi, beno bambuka moyo, ya kele ve na zulu ya mapeka ya munu. Ya kele na zulu ya ya beno. Mpe kana kima mosi ya yimbi na dibuundu, Nzambi ke lomba beno mvutu samu na yawu. Ya kele kieleka. Ya kele mutindu Yandi ke salaka dibuundu ya Yandi kutambula. Ya kele mutindu ya kele na kati ya Biblia. Yina kele lutumu ya Biblia. Ya kele kimpwanza ya dibuundu yawu mosi. Pasteur kele yintu. Ya kele kieleka. Amen.

²⁹³ Mbote, beto vutuka na Nsangu ya kusakumuna yayi, awa. Beno, ntangu yayi mu zola beno kuzaba yawu. Yayi kele bande ba ke na kubakaka, beno bambuka moyo, na Nsangu yayi. Mpe bande ba ke na kubakaka ya dibuundu, balutumumu mpe misiku ya dibuundu, ya kele na bande ba bakaka. Ya kele landila Biblia. Beto ke salaka yawu ve kutambula; ya kele na muntu na yintu. Ve. Beto nyonso, beto nyonso kele mutindu mosi. Kasi, beto kele na ntwadisi, ya kele pasteur, ntangu nyonso yina yandi kele ya kutwadisa na Mpeve-Santu. Kieleka. Mbote mingi.

²⁹⁴ Ntangu yayi, na kati awa, ya ke vwanda na bakyuvu mingi. Na yawu kilumbu yankaka bawu ke samuna, mpe ti Mpangi Neville ke tuba na ladyo ti mu ke vwanda awa, beno sonika kyuvu ya beno, samu ti beno na munu kuswana kintwadi na yawu. Beno zola? Mbote mingi.

²⁹⁵ Mu zaba ti mu longaka na mvibudulu ya basantu. Mu longaka na bunene ya Bunzambi ya Yesu. Mu longaka na nkebolo ya mukwikidi, mpe kukana ya ntete, kusola ya ntete, mpe mingi ya bima yango. Yina, mu zaba, na kati ya dibuundu ya munu ya kele na bantu mingi ya kukangama na misiku, yina kele kieleka nyonso ya kulunga. Kieleka. Kasi, ntangu yayi, na bima yina, munu mpe, mu kele muntu ya kukangama na misiku, mpe mu kele Calviniste. Mu ke kwikila kaka na Biblia. Kaka yina.

²⁹⁶ Ntangu yayi, kana mosi ya bayayi, bakyuvu. Mpe mu longaka na bimbangi, ba-sensation, mpe nyonso yina, mpe bima nyonso yina beno lenda ndima ve. Na yawu mosi ya bankokila yayi, mu banza, beto sala yawu . . .

Nge kele na kati ya mbangu ya nene samu na kuvutuka na zulu awa? [Mpangi Neville me tuba, “Ve.”—Mu.]

Beto sala yawu Kilumbu ya tatu na nkokila, Kilumbu ya tatu yayi yina ke na kwiza, na yina mu—mu banza mu—mu lenda sala yawu kuna. Beno nata kyuvu ya beno na Kilumbu ya tatu na nkokila, beno tula yawu awa na zulu ya estrade, mpe kyuvu yina me tadila Biblia, mbote mingi, na zulu ya yina mu longaka awa. Mpe na Kilumbu ya tatu na nkokila. Mpe kuna na Lumingu ke landa, kuna, mu banza ti mu—mu fwana vwanda na Chicago, na mutindu nyonso. Mpe mu ke na kwenda katuka kuna na Michigan. Kana Mfumu zola, mu ke vwanda awa Kilumbu ya tatu na nkokila, samu na kumeka na kupesa bamvutu na bakyuvu na mutindu ya mbote mu lenda. Mpe ntangu yayi ti Mfumu vwanda na kyadi.

Ntangu yayi beto kulumusa yintu ya beto, kaka samu na ntangu fyoti.

²⁹⁷ Ntangu yayi, Mfumu ya kusakumuna, yayi kele ekonomi ya Nge ya nene. Ya kele dibuundu ya Nge. Ya kele Nge, Mfumu, yina ke nataka, mpe beto zola kunatama mutindu Mpeve ya Nzambi ke nata beto. Mpe beto ke sambila ntangu yayi ti Nge ke sakumuna beto. Mpe na yina beto ke vutukila Nsangu yayi,

mpe ke baka bima ya kati yayi, beto ke sambila ti Mpeve-Santu ke monikisa yawu na beto kaka mutindu beto ke na nsatu. Samu ti beto me lomba yawu na Nkumbu ya Yandi. Amen.

²⁹⁸ Ntangu yayi, oh, munu . . . Buku yayi ya Hébreux, mu ke tala yawu mutindu mosi ya nene ya Babuku.

²⁹⁹ Mwa ntama fyoti, ya lendaka vwanda ti mu—mu ke . . . ke kwenda na bayinsi na lweka yankaka ya mubu, yina ti, kana Nzambi pesa muswa, mu ke sala yawu ntama mingi ve. Mu fwana kwenda na Afrika landila vision mosi. Mu banza ve ti mu ke kwenda na ntuala mingi na balukutakanu ya munu tii ntangu mu ke kwenda na Afrika mpe ke lungisa vision yango. Mbote, na yina, ya ke vwanda kukondwa ntembe ve kilumbu mosi na printemps yayi ke na kwiza.

³⁰⁰ Kasi na kitamina ya ntangu yango, mu zola kubaka buku mosi dyaka na Buku ya Hébreux, ya kele, kapu ya 11 ya Hébreux, mpe kuvwanda pene ya sabala mosi na kapu yango ya 11, mpe kubaka mosi na mosi ya mitindu to ya bantu, mpe kubasisa mutindu ya yawu. Beno me mona? “Na nzila ya lukwikilu, Noé,” kuna kubaka luzingu ya Noé. “Na nzila ya lukwikilu, Abraham,” na manima kubaka luzingu ya Abraham. “Na nzila ya lukwikilu, Abel,” na manima kubaka luzingu ya Abel. Beno me mona? Mpe kunata yawu. Beno ke zola yawu? [Dibuundu me tuba, “Amen.”—Mu.] Oh, ya ke vwanda, beto ke kota kuna na Biblia ya muvimba. Mpe kuna beto ke meka yawu, mu banza, to, beto tuba, sabala mosi to bilumbu kumi ya balukutakanu, kaka lukutakanu mosi kaka na manima ya yankaka, na mutindu ya réveil, na ntangu ya bakonze ya Nowele, to kima mutindu yina, kana Mfumu zola.

³⁰¹ Ntangu yayi, na kapu ya 7 ya Buku ya Hébreux, beto kutanaka Muntu ya nene yayi. Nani lenda tuba na munu yinki Nkumbu ya Yandi vwandaka? [Dibuundu me tuba, “Melchisédek.”—Mu.] Melchisédek. Ntangu yayi, Nani vwandaka Melchisédek yayi? Yandi vwandaka nganga-Nzambi ya Nzambi ya Zulu Mingi. Yandi vwandaka Ntinu ya Salem, yina vwandaka Ntinu ya Jérusalem. Yandi vwandaka ve na tata mosi, to Yandi kuzwaka ve mama mosi. Yandi kuzwaka ata ntangu ve Yandi butamaka ve, to Yandi ke kuzwa ata mbala mosi ve ntangu ti Yandi ke kufwa. Na yawu, beto talaka ti ya zolaka vwanda Seko.

³⁰² Beto talaka ti mpova *ntangu nyonso* zola kutuba “kitamina ya ntangu.” Beno ke bambuka dyaka moyo na yawu? Kitamina ya ntangu, ya kele kukonda nsuka mpe kukonda nsuka. Mpe *kukonda nsuka* kele ya kupesa kimbangi, bambala mingi, na Biblia mutindu “kitamina ya ntangu.”

³⁰³ Kasi, Seko, mpe ya kele kaka na mutindu mosi ya Luzingu ya Kukonda nsuka, beto talaka. Ya kele kieleka? Nzambi kaka, kele na Luzingu ya Kukonda nsuka. Ya kele kieleka? Kaka mutindu mosi ya Luzingu ya Kukonda nsuka. Ya kele ve na mutindu ya

mpova mutindu “bitumbu ya Kukonda nsuka.” Samu ti, kana beno fwana kuzwa kitumbu ya Seko, beno fwana kuzwa Luzingu ya Kukonda nsuka samu na kuzwa kitumbu ya Seko. Beno fwana kuzwa ya Se- . . . Mpe kana beno kele na Luzingu ya Kukonda nsuka, beno lenda vwanda ve ya kusemba, beno me mona, kana beno ke na Seko. “Yandi yina ke kuwa Bandinga ya Munu, mpe ke kwikila na Yandi yina fidisaka Munu, kele na Luzingu ya kukonda nsuka.” Ya kele kieleka? Luzingu ya Kukonda nsuka, samu ti beno ke kwikila. Mbote, kana beno kele na Luzingu ya Kukonda nsuka, beno lenda vwanda ve ya kusemba, samu ti beno kele na Luzingu ya *Kukonda nsuka*. Na yawu, kuna, kana beno kwenda tala mpasi na difelo kukonda nsuka mpe kukonda nsuka, beno fwana kuzwa Luzingu ya Kukonda nsuka.

³⁰⁴ Kasi, ntangu yayi, mu ke kwikila ti Biblia ke longila na difelo ya kieleka yina ke yokama na tiya. Biblia ke longa yawu, ti ba ke semba masumu mpe yimbi, kukonda nsuka mpe kukonda nsuka. Yina kele ve Seko, ntangu yayi. Yina kele mu banza kumi ya byazi ya bamvula. Ya lendaka vwanda nkama ya byazi ya bamvula, kasi bantangu yankaka ya fwana kuzwa nsuka. Samu ti, nyonso yina kuzwaka mbandukulu, kele na nsuka. Ya kele bima yango yina kele ve na mbandukulu, ya kele ve na nsuka.

³⁰⁵ Beno bambuka moyo na leso yango ntangu yayi? Mutindu beto vutukaka mpe talaka ti nyonso yina kuzwaka mbandukulu vwandaka ya kubebisa, beno me mona, kubebisa na mukelo ya ngundi. Mpe, na nsuka, ya vutuka na Seko. Mpe kuna difelo nyonso, kutala mpasi nyonso, mpe mabanza nyonso ya mutindu, ke kufwa ya Seko. Nyonso yina ke banda, ke suka.

³⁰⁶ Mpe Melchisédek yayi vwandaka ve Yesu, samu ti Yandi vwandaka Nzambi. Mpe yinki salaka Yesu mpe Nzambi mutindu yankaka, ti, Yesu vwandaka Tabernacle yina Nzambi zingaka na kati. Beno me mona? Ntangu yayi, Melchisédek. Yesu kuzwa nyonso zole tata mpe mama. Mpe Muntu yayi kuzwaka ata mbala mosi ve tata to mama. Yesu kuzwaka mbandukulu ya luzingu mpe Yandi kuzwaka nsuka ya luzingu. Muntu yayi kuzwaka ata tata, ata mama, ata mbandukulu ya bilumbu to nsuka ya luzingu. Kasi, Yawu vwandaka kaka Muntu mosi. Ya vwandaka, Melchisédek mpe Yesu vwandaka Mosi; kasi Yesu vwandaka nzutu ya ntoto, butamaka mpe ba yidikaka na manima ya disumu. Nzutu ya Yandi mosi Nzambi, Mwana ya Yandi mosi, kubutamaka mpe ba yidikaka na manima ya disumu, samu na kukatula ntumbu ya lufwa, samu na kufuta kipiku, mpe samu na kuyamba bana ya babakala mpe bana ya bakento na Yandi mosi. Beno me bakula yawu? Ya kele samu na yina Yandi kuzwaka—Yandi kuzwaka mbandukulu, Yandi kuzwaka nsuka.

³⁰⁷ Kasi nzutu ya kulunga yayi, na kubambukilaka moyo, mutindu—mutindu lufutu ya mvumbukulu ya beto, Nzambi pesaka ve muswa ti nzutu yango ya santu kumona kupola, samu ti Yandi mosi vangaka yawu Yandi mosi. Mpe me basisa yawu,

mpe me vumbula yawu, mpe me vwandisa yawu na diboko ya Yandi ya bakala.

308 Mpe, bubu yayi, Mpeve-Santu mosi yina vumbulaka nzutu yango kele awa na kati ya Dibuundu. Lusakumunu na Nkumbu ya Mfumu! mpe ke na kulakisa bimangu mpe ngolo mosi. Mpe kilumbu mosi Mpeve-Santu yayi, yina kele na kati ya Dibuundu, ke boka mpe ke zanguka, mpe ke kuzwa yawu mosi na kati ya mutindu yayi ya nzutu yina kele ya kuvwanda na diboko ya kibakala ya Bunene ya Nzambi, samu na kusala balusambulu samu na beto misumuki. Mpe na Kuna beto kele kieleka ya kubumba na disumu. Ve ti beto ke sumuka ve; kasi ya kubumbama na disumu, na Ntwala ya Nzambi. Samu ti, ya kele na munkayulu ya Menga ya kutelama na kati-kati ya munu mpe Nzambi, na kati-kati ya beno mpe Nzambi. Ya kele samu na yina Yandi tubaka, “Muntu yina kele ya kubutama na Nzambi, ke salaka ve disumu, yandi lenda ve kusumuka.” Samu ti, kana beno kele ya kubutuka mbala zole, Mpeve-Santu kaka yina zingaka na kati ya Nzutu yango ke zinga na kati ya beno. Mpe Yawu lenda sumuka ve; munkayulu kele na ntwala ya Yandi. Na yina kana beno sala yawu na luzolo ya beno, ya ke lakisa ti ya kele mpasi samu na beno na kuvwanda na kati ya Nzutu yango. Amen. Yina kele Nsangu ya mbote. Yawu yayi.

309 Na yawu, beno me mona, Yawu ke telemina ve mosi na mosi ya Masonuku. Yawu ke vukisa Masonuku kintwadi. Beno me mona? “Ya lendaka vwanda ve samu na bayina vwandaka mbala mosi ya kutemuka.” Ya kele kisika mu ke kuzwa bakyuvu ya munu. Na yina, beno nata kaka yawu, ya kele mutindu beto zola.

310 Ntangu yayi beno tala. “Ya lenda vwanda ve samu na bayina vwandaka mbala mosi ya kutemuka, bawu kubwa na kuvutuka ya bawu mbala mosi dyaka na kusoba, na kumona ti bawu ke na kukomaka dyaka na kulunsi Mwana ya Nzambi, mpe ke sala Yandi . . . mpe ke pesa nzila ba finga Yandi.” Bawu zolaka sala yawu ve.

311 Na manima beno kwenda na Hébreux 10, kisika Yawu kele ya kutuba kuna, “Samu ti kana beto sumuka na luzolo na manima beto me kuzwa luzabu ya Kieleka.” Mpe yinki kele disumu? Kukondwa lukwikilu.

312 Kana beno na luzolo ya beno mosi na kumonaka Mpeve-Santu kusala bima yina Yawu salaka kaka awa na suka yayi, mpe kumona ti Klisto me vumbuka na lufwa, mpe Yandi kele moyo na kati ya Dibuundu ya Yandi mpe na kati-kati ya bantu ya Yandi, mpe beno na luzolo ya beno ke manga Yawu, ya lenda salama dyaka ve na beno na kwiza na Nzambi, samu ti beno me wwenza Mpeve-Santu.

313 Yesu tubaka bima mutindu mosi, ntangu Yandi vwandaka sala bimangu yango.

314 Bawu tubaka, “Kasi, Yandi kele Béelzébul. Yandi kele muntu ya masolo. Yandi kele dyabulu.”

315 Yesu balukaka, mpe tubaka, “Mu ke lemvo kila beno samu na yawu. Kasi ntangu Mpeve-Santu ke kwiza mpe ke sala yawu, kuzonza dyambu na kuteleinaka Yawu ke vwanda ata fyoti ve ya kulemvokila na yinza yayi to na yinza ke kwiza.” Samu ti beno ke bokila Mpeve ya Nzambi yina vwandaka na kati ya Yandi, “mpeve ya yimbi.”

316 Na yina, kana beto sumuka na luzolo, kana beto sumuka, kwikila ve na luzolo. Ve na manima beto me kuzwa Kieleka, ya kubutuka mbala zole; kuna beto lenda sumuka ve. Musumuki lenda sala ve disumu ya kukon- . . . Muklisto lenda sala ve disumu ya kukondwa lemvo. Yandi lenda sala yawu ve. Ya kele musumuki yina ke salaka yawu. Ya kele mukwikidi ya kati-kati, mukwikidi ve.

317 Ba-rabbin yango ya ba-Juif, oh, bawu vwanda banza ti bawu vwandaka ya kukangama na misiku, mpe ti bawu vwandaka na ba-Doctorat ya Divinité mpe ba-Doctorats ya philosophie. Bawu vwandaka banza ti bawu kuzwaka yawu nyonso ya kukanga, na kati ya saki, kasi bawu vwandaka misumuki ya kulutila yimbi. Oh, ya lendaka vwanda ti bawu . . . Beno zolaka tula ve diboko na—na luzingu ya bawu. Bawu vwandaka ya kutsyema, na buzitu, mpe ya kudedama, mutindu yina. Kasi bawu vwandaka bantu ya kukondwa lukwikilu.

318 Mpe beno baka mpova disumu mpe beno tala yinki ya zola kutuba. Mpova *disumu* zola kutuba “kukondwa lukwikilu.” Ya kele kaka na bankonga zole, ya kele, mukwikidi to muntu ya kukondwa lukwikilu. Ya kele, muntu ba me nungisa to musumuki. Kaka yina. Kana beno kele muntu ya kukondwa lukwikilu, beno kele musumuki; ata mutindu mbote beno kele, bambala beno ke kwendaka na dibuundu, to kana beno kele mulongi. Beno kele dyaka muntu ya kukondwa lukwikilu.

319 Ba-Pharisien yango vwandaka milongi, mpe bawu vwandaka bantu ya kukondwa lukwikilu, mpe na kati ya difelo bubu yayi samu na yawu. Kaka misambidi mutindu bawu lendaka vwanda, mpe bantu ya kinzambi, kasi bawu vwandaka kwikila na Yandi ve. Mpe bawu bokilaka Yandi “dyabulu,” mpe teleminaka Ndinga ya Yandi. Mpe bayankaka ya bawu tubaka, “Kana nge kele, ntangu yayi kulumuka na kulunsi. Sala kimangu. Ti beto mona nge kusala yawu.” Mosi bulaka Yandi na yintu, na yinti, mpe tubaka, “Pesa profesi mpe tuba na beto nani me bula nge, nge profete, mpe beto ke kwikila nge.” Beno me mona, bantu ya kukondwa lukwikilu! Bawu vwanda fwanikisa ti bawu vwandaka mikwikidi, kasi bawu vwandaka bantu ya kukondwa lukwikilu, ya kukondwa kusoba, ya kukabuka, ata ti bawu vwandaka ya santu mpe bantu ya kinzambi.

³²⁰ Dyaka, ya kele kima mosi bubu yayi. Babakala mpe bakento lenda kwenda na dibuundu mpe kele na kizizi ya yinda, mpe—mpe bantu ya kinzambi mutindu bawu lenda vwanda, mpe ke vunaka ata fyoti ve, to kuyiba, mpe kumeka na kuzinga lukwikilu ya bawu mutindu ya mbote yina bawu lenda. Kasi, ata ti bawu kele ve mikwikidi, bawu kele ya kuzimbana. Na yawu ya kele na ata nzila ve ya bantu ya kukangama na misiku na Biblia. Calvinisme kele . . . Lemvo kele yina Nzambi salaka samu na beno, mpe bisalu kele yina beno salaka samu na Nzambi. Ya kele kieleka ya kukabuka.

³²¹ Kana beno bika kuvuna, beno bika kunwa tabaka, kubika kuyiba, kubika kusala pité, kubika nyonso, me sala nyonso, me zitisa misiku, mpe me kwenda na dibuundu, me botama konso Lumingu, me baka kominyo, me sukula makulu ya basantu, me sala nyonso, me belusa bambevo, mpe me sala bima nyonso yankaka yayi, kana ti beno butama na Mpeve ya Nzambi, ya kusola, beno kele ya kuzimbana. “Ve yandi yina zola to yandi yina ke kima mosi, kasi Nzambi yina ke talaka kyadi.”

³²² Ésaü mekaka nyonso ya yandi samu na kukuma Muklisto, mpe lendaka ve na kusala yawu. Biblia ke tuba ti yandi dilaka na mawa, na kusosaka kisika ya kubalula ntima, mpe lendaka ve na kuzwa yawu. Ntete kwandi yandi vwanda ya kubutama, Nzambi bedisaka yandi, samu ti Yandi zabaka ti yandi vwandaka bandi ya yimbi na kati na ntima ya yandi. Nzambi na luzabu zabaka yawu. Yandi tubaka, “Mu zola Jacob, mpe mu yina Ésaü.” Mpe Ésaü vwanda talana mutindu muntu ya mbote. Yandi vwanda vwanda na yinzo, vwanda kipe papa ya yandi ya kiboba ya mpofo, vwanda dikisa bibulu, mpe nyonso, vwandaka mwana ya bakala ya mbote.

³²³ Mpe Jacob vwandaka mwana ya bakala ya mama, mwa muntu ya luvunu ya bukento. Ya kele yina yandi vwandaka. Beno fwana ndima yawu. Biblia me ndima, me lakisa yawu. Vwanda tambula bisika, na kusalaka nyonso. Mpe—mpe, mama, yandi vwanda kwenda bisika na mama. Kasi, dyaka, Jacob, na bakumata mpe kukulumuka ya yandi nyonso, mpe mitindu ya yandi ya bukento, yandi vwandaka dyaka na buzitu na bukuluntu yango. Yina kele noti ya ngundi.

³²⁴ Ésaü vwandaka bambala zole muntu ya mbote na Jacob. Kana beto zolaka fundisa yandi bubu yayi, samu na kuvwanda mambele ya dibuundu ya beto, beno zolaka baka Ésaü, funda na mosi, kana beno zabaka ve yandi. Kasi Nzambi bakaka Jacob.

³²⁵ Yinki beno zolaka sala na Santu Paul, kana yandi zolaka vwanda mulongi? Mwa Juif, ya mbombo ya kufutama, mpe yinwa ya kutengama, yina vwanda kwenda kaka na kuswanaka, mpe mutindu yandi ke pasula Dibundu, yandi ke sala nyonso. Beno ke banza ti yandi salaka disumu ya kukondwa lemvo, kasi Nzambi tubaka, “Yandi kele kisadi ya munu.”

³²⁶ Nzambi ke bakaka bantu mpe ke salaka bawu mutindu yankaka, ve bantu ke bakaka Nzambi mpe ke kuma mutindu yankaka. Nzambi ke baka muntu mpe ke sala yandi mutindu yankaka. Ya kele ve yina beno ke salaka, yina beno zola, yina beno banza. Ya kele yina Nzambi ke salaka. Beno bawu yayi. Mpe yina kele disolo.

³²⁷ Ntangu yayi, Melchisédek ya nene yayi, wapi mutindu ya disolo na zulu ya Yandi awa! Beto zola kutanga mwa fyoti, kaka mutindu ya . . . beto vwandaka me baka mbangu mingi. Beto ke vutuka na kubanda awa na kisika mosi ya Masonuku, mpe beto ke banda pene ya nzila ya 15.

Mpe ya kele dyaka . . . mingi pwelele: ti kuna . . . samu ti na manima ya mutindu mosi ya Melchisédek kuna me telama nganga-Nzambi yankaka.

³²⁸ Ntangu yayi, Melchisédek vwandaka Nganga-Nzambi. Yandi vwandaka ve? Awa kele yina Yandi vwandaka. Beto talaka ti Nzambi, na mbandukulu, vwandaka yinto ya nene ya Mpeve. Ya kele kieleka? Yandi kuzwaka ve kisika ya kubutama. Yandi kuzwaka ve kisika ya kufwa. Yandi kuzwaka ata mbandukulu ya bilumbu. Yandi kuzwaka ata nsuka ya bamvula. Yandi vwandaka kaka Seko mutindu ya Seko kele Kukonda nsuka. Ata mbala mosi ve ti Yandi butamaka. Ata mbala mosi ve ti Yandi kufwaka.

³²⁹ Mpe na kati kuna, beto talaka ti, Yandi vwandaka na mitindu sambwadi mingi ya Mpeve. Ya kele kieleka? Biblia ke tuba, na Apocalypse, ti, “Bampeve sambwadi na ntwala ya Kiti ya kimfumu ya Nzambi.” Ya kele kieleka? Basambwadi, mitindu, Bampeve sambwadi. Beto talaka ti, ya kele na bantinta sambwadi. Ya kele na bansungi sambwadi ya dibuundu. Oh, ya ke tambula kaka. Sambwadi kele kufuluka, mpe Nzambi vwandaka ya kufuluka. Mpe Bampeve sambwadi, mpe Bampeve sambwadi yango kele ya kulunga. Ya ntete vwandaka ntinta ya mbwaki; luzolo ya kulunga, mpulusu. Mpe mutindu, kana beto vwandaka na ntangu, samu na pesa bantinta yango mpe kulakisa ti mosi na mosi ya bantinta yango ke monikisa busantu ya Nzambi. Amen. Bantinta yango, ya kele na bantinta sambwadi ya yinza. Bantinta yango ke monikisa busantu ya Nzambi. Mpe . . . Bantinta yango ke monikisa bamtifi ya Nzambi, nkadulu ya Nzambi. Bantinta sambwadi yango, yawu ke monikisa bansungi sambwadi ya dibuundu, bambwetete sambwadi, bawanzio sambwadi. Nzila nyonso na Masonuku, milongi sambwadi, mizabisi sambwadi, bansangu sambwadi, nyonso na basambwadi. Bilumbu sambwadi. Bilumbu sambanu, mpe ya sambwadi kele saba; ya kulunga, ya kufuluka. Oh, ya kele kitoko, kana beto vwandaka kaka na ntangu ya kukota mingi na kati ya yawu mpe kulakisa yawu, bantinta yango!

³³⁰ Beno baka ntinta ya mbwaki. Beto baka na ntete ntinta, ya mbwaki. Yinki kele mbwaki? Mbwaki kele kidimbu ya boma. Mbwaki kele kidimbu ya mpulusu. Mpe beno tala mbwaki na nzila ya mbwaki, wapi ntinta ya kele? Mpembe. Ya kele kieleka. Na yawu ntangu Menga ya mbwaki basikaka, samu na kufuka disumu ya mbwaki, Nzambi, na kutalaka na nzila ya Menga ya mbwaki, talaka disumu ya mbwaki, ya kumaka mpembe. Mukwikidi lenda sumuka ve. Kieleka ve. Nkuna ya Nzambi, balusakumuna ya Nzambi, kele na zulu ya yandi. Nzambi lenda mona kima ve kana Menga ya Mwana ya Yandi Mosi. Ya lenda vwanda yina ya kele na kati ya Dibuundu ya Yandi, yina ya kele, Nzambi ke mona yawu ve, samu ti Yesu ke na bakusambidila beto, ntangu nyonso, Nganga-Nzambi ya Ntete. Ata nzila samu na yandi na kusumuka, ntangu mutindu ya Munkayulu kele kuna samu na yandi, mutindu yina. Kieleka ve.

³³¹ Mpe ntangu yayi kana beno tuba, “Mbote, yina ke pesa munu siansi ya mbote. . .” Kuna yina ke lakisa ti beno kele ve ya kusungama.

³³² Beno ke sepela Yawu. Beno ke zola Yawu, kana beno kele Muklisto ya kieleka, na kisika ti disumu ke yala beno tii beno ke lenda ve kusala yawu. “Samu ti Nkuna ya Nzambi kele na kati ya yandi, mpe yandi lenda ve kusumuka.” Biblia ke tuba, “Mbala mosi ya kuvedisa na nzila ya Menga ya Yesu, yandi kele dyaka ve na nsatu ya disumu.” Kana beno kuzwa nsatu yango, ntima ya beno kele ve ya kusungama na Nzambi.

³³³ Ntangu yayi, beno ke sala yimbi, kasi beno ke sala yawu ve na luzolo ya beno mosi. Beno me mona? Beno me—beno me kubwa na mutambu, mpe na kima nyonso beno ke kubwa na mutambu, to kusala kima yina beno zolaka ve kusala yawu, ya kele ntete ve disumu, beno ke balula ntima na yawu minuti beno ke mona ti ya kele yimbi. Beno ke baluka na mbangu mpe ke tuba, “Mu zola ve. . . monaka yawu ve.” Beno ke tuba yawu, nzila nyonso ya luzingu. Muntu zola ve kuvwanda mutindu yina, ya kele samu na yina beto kele bizoba mingi mpe mingi na kati ya mpimpa, awa na zulu ya ntoto, ti ya kele na Menga ya kukatula-masumu samu na beto, ntangu nyonso, samu na kubumba beto ya kufuka. Samu ti, foti ya ntete beto kutanaka. . .

³³⁴ Ntangu yayi, ya kele na dibanza ya kukangama na misiku. “Oh, beno zaba yinki? Kento yina vwandaka ya kusantisama. Kasi, lusakumunu na Nzambi, yandi me sala yimbi. Mu zaba ti yandi me vutuka manima.” Yina kele yimbi. Yandi kele ve *rétrograde*. Yandi me sala foti. Kana yandi me sala yawu na luzolo ya yandi mosi, kuna yandi vwandaka ve ya kusungama, na kubanda.

³³⁵ Kana yandi me zola me kusala yawu, mpe ti yandi me tambula na ntwala ya Dibuundu ya santu ya Nzambi mpe me funguna yawu, mpe me tuba, “Mu me sala yimbi, mpe beno

lemvokila munu,” beno keke ya kukangama na kusala yawu. Kana beno ke sala ve yawu na kati ya ntima ya beno, na yina beno fwana kwenda na autel beno mosi. Kieleka. Beno tala busantu ya kieleka na kati ya dibuundu. Ya keke na busantu ya kieleka, busantu ve ya beno, kasi ya Klisto.

³³⁶ Mu keke na ata busantu ya kulakisa na Yandi. Kasi mu ke na kivuvu na ya Yandi, oh, lemvo ya Yandi, mpe mu keke na yawu na kati ya ntima ya munu. Mu keke ya kufwana ve samu na yawu, kima ve mu lendaka sala samu na kuzwa yawu, kasi na nzila ya lemvo Yandi me bokila munu mpe me bokila munu na kwiza. Mpe mu talaka na Yandi, mpe Yandi katulaka nsatu yina na munu. Mu ke salaka mafunda ya bafoti na kati ya konso ngonda, na kati ya konso mvula. Kieleka, mu ke salaka. Kasi ntangu mu ke mona mu me sala yimbi, mu ke tuba, “Nzambi, mu me zola ve kusala yawu, Nge zaba ntima ya munu. Mu zolaka ve kusala yawu. Mu vwandaka me bakama na mutambu yina. Mu zolaka ve kusala yawu. Nge lemvokila munu, Mfumu.”

³³⁷ Kana mu me sala yimbi na mpangi ya munu, mu ke tuba, “Mpangi, lemvokila munu. Mu zolaka ve kusala yawu. Kieleka, Nzambi zaba ntima ya munu.”

³³⁸ Oh, beno bawu yayi. Yawu yina Menga ya munkayulu. Beno tala ngolo ya Nsangu ya mbote, Dibuundu ya santu yango ke na kukwenda na ntuala. Ve samu ti kima beno me sala; ya keke kima beno kuzwaka kima ve ya kusala na yawu. Beno tala Kukatula-masumu.

³³⁹ Ntangu yayi, Melchisédek yayi, ntangu Yandi kwizaka kuna.

³⁴⁰ Mu zola kutuba na beno kima yankaka. Beno me baka ntete kitini ya galasi ya bansongi tatu? Beno baka kitini ya galasi yina keke na bansongi tatu, mpe beno tula yawu na mutindu ti mwini lenda bula yawu, yawu ke pesa bantinta sambwadi ya kulunga. Kitini ya galasi ya bansongi tatu ke pesa mukyama. Ya keke kaka kieleka. Ntangu yayi, kana beno kuzwaka ntangu, beto zolaka kota na kati ya yawu. Tatu ke pesa ya kulunga: Tata, Mwana, Mpeve-Santu; mvedolo, kusantisama, mbotika ya Mpeve-Santu. Beno bawu yayi. Ya kulunga ke kwizaka na nzila ya tatu. Nzambi, na zulu ya muntu; Nzambi, na kati ya Muntu ya kubokila Yesu; Nzambi, na kati ya Dibuundu. Na yina, ya kulunga.

³⁴¹ Muntu sumukaka, ntangu nyonso yina Nzambi vwandaka na zulu *awa* na Dikunzi ya Tiya. Nzambi. . . Muntu sumukaka, na kisika, na ntuala ya Nzambi, ntangu nyonso yina Nzambi vwandaka na Dikunzi ya Tiya, samu ti yandi vwandaka dyaka kivangu ya yimbi, menga ya kibulu vwandaka ya kutula na ntuala ya Yandi.

³⁴² Na manima Mwana ya dimeme ya Nzambi kwizaka, kitezo ya mbala mosi ya zole ya Nzambi; Nzambi mosi, kimalu yankaka. Mpe kuna Nzambi yayi na kati. . . vwandaka na kati ya Klisto,

vwandaka Nzambi mosi yina vwandaka na Dikunzi ya Tiya. Mpe Nzambi yango mosi kumaka nsuni mpe zingaka na kati-kati ya beto. Mpe kuna muntu me seka Yandi, ya vwandaka dyaka mfunu samu na yawu. Ya vwandaka ntete ve na Menga yina basikaka. Ya kele kieleka. Yesu tubaka, “Mu ke lemvokila beno.”

³⁴³ Kasi na manima Muntu mosi yango yina vwandaka nsuni, kumaka dyaka na Dikunzi ya Tiya. “Mu me katuka na Nzambi. Mu ke kwenda na Nzambi.” Awa beto ke tala Paul kukutana na Yandi, na nzila kuna na Damas, Dikunzi yango mosi ya Tiya. Beto talaka Pierre kukutana na Yandi na boloko, Dikunzi yango mosi ya Tiya. Kieleka. Mpe beto ke mona Yandi bubu yayi, na kati-kati ya beto, Dikunzi yango mosi ya Tiya.

³⁴⁴ Kasi ya kulunga me kwiza na kisika, ti Muntu ya kati-kati. . . Ntangu yayi, kana ya lendaka vwanda na Juif awa, to muntu yina me zaba Ngwisani ya Ntama. Samu na kumonisa yawu, beno bika mu lakisa beno. Mu kele ve na Ngwisani ya Ntama na munu, kaka awa. Yayi kele-kele Ngwisani ya Malu-malu. Kasi na munkayulu ya dimpa ya proposition yina vwandaka na zulu ya ndonga ya kascher, na munkayulu ya ba-Juif na ntangu ya kusukula ya batabernacle; me yufula Juif nyonso; na bitini yango tatu ya dimpa, kitini ya kati-kati vwandaka ya kuzengana. Ya vwandaka Klisto. Kitini ya kati-kati vwandaka ya kuzengana; Klisto, yina kele na kati-kati. Ya vwanda lakisa ti ya zolaka vwanda na kuzengana mosi, kisika mosi, samu na mpulusu. Mpe ba vwandaka tala kitini yango mpulusu, na zulu ya dimpa ya kascher.

³⁴⁵ Mpe awa Yandi kele. Mpe na nkokila yayi, ntangu beto ke bakaka kominyo, beto ke zengaka dimpa ya kascher, samu ti ya kele nzutu ya Klisto. Mpe ba zengaka Yandi na Calvaire, na kuvwanda Munkayulu samu na masumu ya beto, ti na nzila ya kudedama ya Yandi beto lenda kuma kudedama ya Yandi. Samu ti, Yandi kumaka disumu ya beto, ti beto lenda kuma kudedama ya Yandi. Mpangi, ya kele lemvo na kitezo ya kuvedila. Kieleka. Ya kele na ata mutindu ve, mutindu yankaka beno lenda nungisama.

³⁴⁶ Ntangu yayi, Melchisédek yayi, Muntu ya nene yayi yina ba kutanaka na nzila, yandi futaka, Abraham futaka bikunku ya kumi na Yandi. Wapi mutindu ya Muntu Yandi zolaka vwanda! Ntangu yayi beno tala, na nswalu.

Yandi me kuma, ve na manima ya . . . ya balutumu ya bantu, . . .

³⁴⁷ Ntangu yayi beno mona musiku ya kukangama na musiku? Musiku ke tuba, “Nge ke kufwa muntu ve. Nge ke sala pité ve. Nge ke yiba ve.”

³⁴⁸ Yesu balukaka mbala mosi kaka, tubaka, “Ya kele ya kutuba na bawu na bantangu ya ntama, ‘Nge ke kufwa muntu ve,’ kasi Mu ke tuba yandi yina kele ya kudasuka na mpangi ya yandi,

kukondwa dyambu, me kufwa muntu yimeni. Ya kele ya kutuba na bawu, na bantangu ya ntama, ‘Nge ke sala pité ve,’ kasi Mu ke tuba na beno, muntu nyonso yina ke tala na kento samu na kulula yandi, me sala yimeni pité na kati ya ntima ya yandi na yandi.” Beno bawu yayi. Yina zolaka longa bakento mutindu ya kulwata, wapi mutindu ya kusala yina kele ya kulunga. Beno ke lwata yimbi, mpe ke sala babakala kutala beno na mutindu ya yimbi, beno zaba dyambu na kusalaka pité, kaka mutindu ti beno lutilaka na kusala dyambu yina. Yesu me tuba yawu.

³⁴⁹ Mpe beno bantu na kudasuka ya scie ya meno, yina kele ntangu nyonso na yinwa ya kufunguka samu na kuzonza na zulu ya muntu, yina lenda ye kukanga-ntima, mpe bima ya mutindu yina. Beno sala keba. Beno zaba dyambu kana beno zonza mpova mosi na kuteleinaka mpangi ya beno yina kele ve ya kulunga, ya mbote ve, kukwenda bisika mpe kupasula yawu. Beno ke na nsatu ya kotisa mbele ve na manima ya muntu samu na kufwa yandi. Beno lenda zenga bumuntu ya yandi mpe kufwa yandi, kufwa lutumu ya yandi. Kuzonza na kuteleinaka pasteur ya beno awa, kutuba kima ya yimbi na zulu ya yandi, ya kele kaka mutindu beno me kubula yandi. Kutuba kima yina vwandaka ve mbote na yina me tala yandi, mbote, ya ke kufwa lutumu ya yandi na bantu mpe bima mutindu yina, mpe beno zaba dyambu samu na yawu. Ya kele yina Yesu tubaka.

³⁵⁰ Ntangu yayi, beno kuwa awa, kisika—kisika Paul vwanda meka na kukuma awa. Mu zola Biblia ya ntama yayi. Ya ke sungika beno. Beno tala, oh, beno tala kaka awa. Ntangu yayi, na yina beto ke tanga ya kumi yi- . . . “Ya kele . . . samu ti ya kele pwelele ti Mfumu ya beto kubasikaka na Ju- . . .” Beno vingila, mu banza ti mu kele na nzila yankaka awa yina mu zolaka tanga. Ve, na yisi awa na ya 16.

Yandi me kuma, ve na manima ya . . . ya balutumu ya bantu, . . .

³⁵¹ Yina kele kukangama na musiku, beno me mona. “Oh, mpangi, mu—mu zolaka ve. Mu zolaka ve. Mu zaba, kasi mu . . .” Ya kele yawu ve. Ya kele zola ke salaka yawu.

³⁵² Mutindu beto me tala yawu! Mu tubaka, “Kana mu tuba na ya munu . . . na yina me tala kento ya munu, ‘Oh, mbote, mu—mu—mu ke zola kuzwa bakento zole. Mu ke zola kutambula na yandi *yayi*, kusala *yayi* na yandi yayi kuna. Kasi, kana mu sala, kento ya munu ke kufwa makwela na munu, mpe bana ya munu ke vwanda na . . . Mu ke zimbisa kisalu ya munu ya kulonga.” Beno muntu ya luvunu ya mvindu, ya kupola. Ya kele kieleka. Beno zola yandi ve mbote, na kubanda. Ya kele kaka kieleka.

³⁵³ Kana beno zola yandi, ya ke vwanda ve na ata musiku na yina me tala yawu. Beno ke zola yandi, na mutindu nyonso, mpe beno ke kangama na yandi. Ya kele kaka kieleka. Mpe beno bakento

ke sala kima mutindu mosi samu na bakala ya beno. Ya kele kieleka.

354 Bantangu yankaka bakento ke kumaka na kisika, to . . .

355 Bakala ke mona mwa Jézabel mosi ya nyonso kupakula, beno zaba, mpe—mpe beno ke kwenda, ke kubwa samu na yandi; ya lendaka vwanda kele na kento ya mbote. Mpe kuna beno ke bokila beno mosi Muklisto. Nsoni na beno. Beno ke na nsatu ya dose yankaka ya autel. Ya kele kieleka.

356 Mpe bayankaka ya beno—mpe bayankaka ya beno ke tala na mwa bakala mosi ya kukula yina kele na nsuki ya kulala, ya kufuluka na Vaseline na zulu yawu na . . . ke zibula yinwa ya yandi. Mpe kuna beno . . .

357 Ntwenya mosi ya kento, awa ntama mingi . . . Yayi kele nsaka ve, samu ti mu zola ve kutuba yawu mutindu nsaka. Kasi bantu zaba ti yayi kele ve kisika ya kusakana. Kasi ntwenya mosi awa, yandi . . . Ya vwandaka na bana ya babakala ya mbote awa, bana ya babakala ya Miklisto. Na bilumbu me luta, ntangu mu vwandaka pasteur awa, beto vwanda kuzwaka kaka bakalasi ya bantwenya ya babakala. Mpe mu vwanda zonza na bantwenya ya bakento na Lumingu na manima ya midi, na yina me tadila kuvukisa banzutu mpe nyonso. Na yina Lumingi ke landa na manima ya midi, mu ke zonza na bantwenya ya babakala, mpe ke meka na kukangisa bima yango.

358 Mwa ntwenya mosi ya kento kubandaka na kubasika na mwa bakala mosi ya fyoti, awa na mbanza, yina vwanda kunwa tabaka mpe yina vwandaka na mbwata na posi ya yandi. Mpe yandi vwanda tambulaka na mbanza na mwa ditoma mosi ya roadster. Mu vwanda lenda ve kumona yina yandi monaka na mwana-bakala yango. Mwana-bakala yango vwanda zola ve kukwiza na dibuundu. Yandi vwanda vwandaka na ngaanda kuna. Ke kotisa yandi na dibuundu awa, mpe kuna yandi ke vwanda na ngaanda kuna, na kati ya ditoma ya yandi, mpe ke vingila, vwanda zola ve kukwiza na dibuundu. Mu tubaka na ntwenya yango ya kento kilumbu mosi. Yandi vwanda vwandaka na New Albany. Mu tubaka, “Mu zola kuyufula nge kima mosi, mwana ya kento. Yinki na yinza nge ke mona na mwana ya bakala yina?” Mu tubaka, “Kima ya ntete, yandi zola ve lukwikilu ya kieleka yina kele ya nge—ya nge. Yandi ke kipeke ve Klisto ya nge. Yandi ke sala ata mbala mosi ve bakala samu na nge. Yandi ke sala nge muntu ya mawa, luzingu ya nge nyonso.” Mpe mu tubaka, “Mbote, ya kele na mwa bana ya babakala ya mbote ya Miklisto awa yina nge lendaka basika. Mpe kuna papa mpe mama ya nge zola ve mabanza ya nge na kubasikaka, kasi nge ke basikaka na mutindu nyonso, mpe nge ke banza, ‘Mu kele na bamvula kumi na samanbu me kula.’”

359 Yandi bandaka na kupakula mpe ke basika, mpe kima ya ntete, yandi vwandaka na ba-boîte de nuit. Yandi me kwenda

na Seko ntangu yayi. Kasi, kuna, yandi vwandaka awa. Mpe beno zaba wapi mulemvo mwana yango ya kento pesaka munu kuna, yina yandi vwandaka zola mwana ya bakala yango? Yandi tubaka, “Yandi kele na mutindu mosi ya mwa makulu ya kitoko, mpe yandi ke basikaka nsunga ya mbote mingi.” Beno lenda banza na yawu? Yandi vwanda salaka mananasi, yina kele kento, bakala ve.

³⁶⁰ “Tala,” mu tubaka, “mpangi-kento, mu ke zola mingi kubasika na mwana ya bakala ya Muklisto yina kele na makulu mutindu wagon ya matadi ya fyoti mpe yina ke basika nsunga ya putois, kana yandi vwandaka Muklisto ya kieleka.” Ya kele ya kulunga. Kieleka. Yinga.

³⁶¹ Ya kele mulemvo, “Mutindu ya mwa makulu ya kitoko, mpe ke basikaka nsunga ya mbote mingi.” Mwa mutambudi ya baboîte de nuit yayi, na nsuka bebisaka luzingu ya mwana ya kento. Ya kele nsoni, mawa.

³⁶² Makwela kele lukumu, kasi ba zolaka kota na yawu na kusambilaka mpe na buzitu. Mpe luzolo ya kieleka samu na kento yina ke kangisa beno kintwadi samu na kukonda nsuka. “Yina beno ke kangisa na zulu ya ntoto, Mu ke kangisa na Mazulu.” Ntangu beno ke kulumuaka bala-bala kuna, yandi lendaka kuma kiboba mpe ya bansuki ya mpembe mpe na mifutu, kasi zola mosi yina beno kuzwaka samu na yandi ntangu yandi vwandaka ntwenya, kitoko ya kento, beno ke kuzwa dyaka yawu.

³⁶³ Beno lendaka kuzwa mapeka ya kubwa, na dibasi, mpe kizizi na mifutu mpe nyonso yankaka, kasi yandi ke zola kaka beno mutindu beno salaka ntangu beno telamaka na mapeka ya nene mpe nsuki ya kubaluka, kana ya kele kieleka Nzambi. Samu ti beno ke na kutalaka na kilumbu ntangu beno ke sabuka nzadi kuna, ntangu beno ke vutuka, dyaka babakala mpe bakento ya ntwenya, samu na kuzinga kintwadi samu na kukonda nsuka. Yina kele nsilulu ya Seko ya Nzambi. Yandi tubaka ti Yandi ke sala yawu. Yandi, kaka yina ve, beto ke kuma na yawu na minuti mosi, Yandi zengaka ndefi ti Yandi ke sala yawu.

³⁶⁴ Beno kuwa yayi, na yina beto ke landila.

Yandi me kuma, . . . na manima ya . . . ya balutumumu ya bantu, kasi na manima ya ngolo ya luzingu. . . ke sukaka ve.

³⁶⁵ Ntangu yayi beto ke tanga na nswalu, samu beto kuma na yawu.

Samu ti kimbangi me pesama na yandi, Nge kele nganga-Nzambi tii seko landila mutindu ya Melchisédek.

Ntangu nyonso ya ke vwanda na nsatu ya nganga-Nzambi, Yandi ke vwanda Nganga-Nzambi.

Samu ya kele pwelele kukatula ya balutumu ya ntama samu . . . kondwa ngolo ya Kukondwa mfunu ya yawu.

Samu ti musiku salaka kima ve ya kulunga, . . .

³⁶⁶ Beno lenda ve, ata yina beno ke sala. Beno me bika kunwa, beno me bika kunwa tabaka, beno me bika kutuba baluvunu, ke kwenda na dibuundu mpe ke meka na kusala *yayi* mpe ke meka na kusala *yina*, beno kele dyaka nsuni. Yina kele kaka musiku. Musiku ke salaka kima mosi ve ya kulunga. Kasi yinki ke salaka kulunga? Klisto. Nkembo! Mu lendaka bika kuvuna, kubika kuyiba, kubika kusala pité, kubika kudya tabaka, kubika bima nyonso, mpe mu kele dyaka nsuni. Nzambi ke yamba yawu ve, samu ti mu kele na kima mosi ve ya kupesa Yandi na munkayulu.

³⁶⁷ Kasi minuti yina mu ke tula maboko ya munu na zulu ya yintu ya kusakumuna ya Mfumu Yesu, mpe kutuba, “Mfumu, mu kele kima ve. Nge zola kubaka munu mutindu kisadi ya Nge?” mpe Nzambi na bézé ke katula disumu ya munu, mu ke telama ya kulunga na meso ya Nzambi. Ya kele kieleka. Samu na yinki? Mu ke na kutelamaka ve na zulu ya mangolo ya munu mosi. Mu ke na kutelamaka na zulu ya Yandi. Mpe Yandi me kumisa beto ya kulunga, na nzila ya Yandi ya kutala mpasi mpe na Menga ya Yandi.

³⁶⁸ Mu me mona ya kele ntangu ya kukanga. Kasi mu zola kumanisa na kutangaka yayi kana mu lenda, na nswalu.

. . . ya ntama samu na kondwa ngolo kele mfunu ya yawu.

Samu ti musiku salaka kima ve ya kulunga, kasi kukotisa ya kivuvu ya mbote salaka; (Yinki kele kivuvu ya mbote? Klisto.) na yina beto ke belama na Nzambi.

³⁶⁹ Samu na yinki? Na bumbote ya beto nyonso, mpe bumbote ya beto nyonso, mpe nyonso ya bumbote ya beto, beto kele dyaka nsuni. Kasi mbala mosi na kati na Mvwandulu ya Nzambi, na kubakulaka ti beto lendaka telama ata mbala mosi ve kuna, kaka na nzila ya mangolo ya Yesu Klisto, na yina beto ke belama na Nzambi, na nzila ya bangolo ya Mwana ya Yandi. “Mfumu, mu me kwiza na Nge, na ntima yina zaba dyambu ve. Na Nkumbu ya Mwana ya Nge Yesu, lemvo yamba munu.” Oh, mpangi, kuna beno ke na kwizaka na nzila ya moyo.

³⁷⁰ Ve, “Mfumu, Nge zaba mu me bika kunwa. Nge zaba mu ke sala mbote na kento ya munu. Nge zaba mu me sala *yayi*. Mu me sala *yina*.” Beno kele ve na kima ya kupesa.

³⁷¹ “Samu ti musiku ya balutumu ya nsuni zolaka sala kima mosi ve, kasi kukotisa kivuvu yankaka yinga. Kivuvu yango yina kele Klisto, beto kele na yawu mutindu kizundu ya moyo, ya ngolo mpe kieleka.” Beno tala mbote.

Mpe na mingi mutindu kukondwa ndefi ve yandi. . .

Kiyingilu ya muntu, kana beno tala awa, ya kele na bisono ya italique.

. . . *yandi kumaka nganga-Nzambi:*

Ve kaka nganga-Nzambi, kasi Yandi kumaka Nganga-Nzambi na nzila ya ndefi. Ve . . .

³⁷² Ntangu yayi beno tala mbote. Beto tala banganga-Nzambi yankaka.

(*Samu ti banganga-Nzambi yango, Balevi, bantu ya kudedama, ya kusungama, ya kulunga, banganga-Nzambi yango kukumaka kukondwa ndefi; . . .*)

³⁷³ Nzambi tubaka kaka, “Landila mutindu ya—landila mutindu ya Aaron, ti Yandi salaka banganga-Nzambi yayi.” Bawu kwizaka landila bansungi. Bawu ke kwenda na lukolo mpe ke longoka na kuvwanda milongi mpe nyonso yina. Bawu me landila. Na yawu Nzambi salaka bawu banganga-Nzambi mutindu yina. Ba kumaka bawu mosi banganga-Nzambi, na ndongosolo ya bawu, na nzila ya kulandasana ya bawu, mpe nyonso yina. “Kasi Muntu yayi kumaka Nganga-Nzambi na nzila ya ndefi yina Nzambi bakaka.” Beno kuwa mbote ntangu yayi.

(. . . *kukumaka kukondwa ndefi; kasi yayi na ndefi na nzila ya yandi yina tubaka na yandi, Mfumu me kudya ndefi mpe ke balula ntima ve, amen, Nge kele nganga-Nzambi tii seko landila mutindu ya Melchisédek:*)

Na mutindu mingi Yesu kumaka mfumu ya ngwisani ya kulutula mbote.

Ntangu yayi, na nswalu.

Mpe kieleka bawu vwandaka banganga-Nzambi mingi, samu ti bawu vwanda landila ve samu na lufwa:

Mafunda na mafunda na mafunda, ya banganga-Nzambi samu ti bawu vwandaka na kima ve kasi kaka lufwa mpe lufwa mpe bifu, mpe lufwa mpe lufwa mpe lufwa.

³⁷⁴ Kasi beno tala mbote Yandi.

Kasi muntu yayi, (wapi Muntu?) Yesu, samu ti yandi ntangu nyonso ke landila tii seko, kele na kinganga yina ke landanaka ve. Kisika kele . . .

Na yawu yandi lenda mpe kuvulusa bayina tii kulutula; ata mutindu ntama, mutindu yisi, mutindu ntama mingi, Yandi lenda kuvulusa tii kulutula; bayina ke kwiza na Nzambi na nzila ya yandi, . . .

Ve na . . . na ludedomo ya beno; kasi na zulu ya funguna ya beno. Beno me mona?

. . . *yina ke kwiza na Nzambi na nzila ya yandi, na kumonaka yandi kuzinga seko samu na kusala bisambu samu na bawu.*

Yandi kele kaka kuna, ntangu nyonso, na bakusambidila.

Na na yina nganga-Nzambi ya ntete lungaka na beto, yina kele ya santu, ya yimbi ve, ya kukondwa disumu, ya kukabwana na bantu ya masumu, mpe me sala Nganga-Nzambi ya Mbuta na Zulu;

375 Yawu yayi. Ntangu yayi, kana mu meka na kumonikisa dyambu ya munu mosi, mu ke zimbisa yawu. Kana mu meka na kumonikisa, na kutuba, “Mbote, papa ya munu vwandaka muntu ya mbote. Papa ya munu vwandaka mulongi. Mbote, mu vwanda zinga na dibuundu.” Mu ke zimbisa dyaka yawu. Kasi Muntu yayi kele Muntu ya kulunga, Klisto. Yandi kele kuna mpe ke pesa Menga ya Yandi ntangu nyonso samu na masumu ya munu. Beno bawu yayi.

Yina zola ve kilumbu nyonso, mutindu banganga-Nzambi yango. . . , samu na kupesa minkayulu, ntete samu na masumu ya yandi mosi, mpe na manima samu na bantu: samu ti yandi salaka yayi mbala mosi, ntangu yandi kupesamaka yandi mosi.

376 Ntangu yayi beno tala mbote nzila ya nsuka.

Samu ti musiku salaka bantu banganga-Nzambi ya ntete bayina vwandaka na bifu; . . .

377 Ya kele yina musiku, musiku ya nsuni, ke salaka. Ntangu yayi, mu ke zola ti mu kuzwa kaka pene ya bangunga zole kaka awa. Ya kele mutindu musiku ke salaka dyaka bantu milongi. Ya kele kieleka.

378 Mbote, bawu ke tubaka, “Mbote, muntu yayi kele na kimbangi ya seminere.” Mu ke zola ve kutekisa mwa kimbangi ya munu ya Mazulu samu na baseminere nyonso na yinza.

379 “Mbote, beto me longa muntu yayi. Yandi kele—yandi kele nsodolo ya diboko. Yandi kele muntu ya kusala na yandi mosi.” Mu zola ve mutindu yina. Mu zola muntu ya kusala na Nzambi. Beno me mona? Beno me mona?

380 Kasi musiku ke sala dyaka banganga-Nzambi. Musiku ke sala dyaka milongi. Dibundu ya ba-Baptiste, bawu ke kabulaka milongi; maboko ya kifuluka na bawu, bawu kele na masini yina ke basisaka bawu. Ba-Méthodiste kele na yawu. Ba-Baptiste kele na yawu. Ba-Presbytérien, ba-Nazaréen, ba-Pèlerin de la sainteté, bantu ya Pantekote, bawu ke basisaka bawu na mbangu mutindu bawu lenda, mutindu mutindu mosi ya nene, masini ya nene. Bawu ke telama kuna mutindu. . .

381 Mu ntangu nyonso ke tubaka, “Kieleka mu—mu ke talaka kyadi na nsusu yina ke butukaka na kifuku.” Beno zaba, mwa nsusu yina ke butukaka na couveuse, yandi ke butukaka mbote ve. Ve. Nsusu ya kento fwana buta nsusu. Kasi nsusu ya couveuse, ntangu yandi ke basikaka, yandi ke “chirp, chirp, chirp,” mpe kele na mama ve na kisika ya kukwenda. Beno me mona? Yandi

zaba ve yinki mama kele. Ya kele kieleka. Yandi ke dila samu na kuzwa mosi, kasi yandi kele ve na mosi.

³⁸² Kasi mwana ya nsusu yina me butuka na nsusu ya kento, na mutindu ya yinza, yandi ke dila mpe mama ke pesa mvutu. Ya kele kieleka.

³⁸³ Mpe bantangu yankaka mu ke banzaka na nzingulu yayi ya seminare awa yina ke basikaka na ba-couveuse ya nene yayi na Louisville mpe bisika nyonso na yinza, ke buta milongi na mafunda. Ba-couveuse ya bantu ya Pantekote, mpe ba-couveuse ya ba-Presbytérien, mpe—mpe ba-couveuse ya ba-Baptiste, bawu nyonso ke butaka mwa bana ya bawu—ya bawu—ya bawu. Bawu ke, “chirp, chirp, chirp,” mpe ke zonzila na couveuse yina bawu me butama.

³⁸⁴ Kasi mu zola kuzwa Tata, Mama. Lusakumuna na Nkumbu ya Mfumu! Bayina butamaka na munu kele mingi ve, kasi bawu yina kele bampangi ya munu. Amen. Beto kele na Mama yina ke pesaka bamvutu ntangu beno. . . Mama Yina kele na Mazulu, Yina ke Kebaka beto nyonso. “Mutindu nsusu ke fukaka bana ya yandi, mpe ke salaka bawu makelele, mpe—mpe ke bendaka yandi. . . ke fuka bansusu ya yandi, mutindu mosi Mu ke fuka beno. Oh, Jérusalem, Jérusalem, bambala yikwa Mu me zola kubaka nge mutindu nsusu ya kento ke bumbaka bana ya yandi! Bambala yikwa Mu me zola kusala nge ya Munu, kasi nge me zola ve. Nge me kuzwa baseminere ya nge mosi, me buta banganga-Nzambi. Bawu me longa nge na kuteleminaka Munu. Ntangu yayi nge me bikana nge mosi. Kubebisama ya nge kele na ntwala ya nge.”

³⁸⁵ Ntangu yayi mu ke tuba yayi: Oh, bantu, Oh, bantu, bambala yikwa Mpeve-Santu me zola kufika beno, mutindu nsusu ya kento ke bumbaka bana ya yandi, kasi beno zola mutindu ya beno, beno ke kuzwa mutindu ya beno mosi samu na yawu!

³⁸⁶ Mosi ya bankokila yayi mu ke zola kulonga na zulu ya, “Nzila ya beno mosi.” Beno zaba, Caïn zolaka nzila ya yandi msoi. Muntu zola nzila ya yandi mosi, bubu yayi. “Kasi ya kele na nzila yina ke monana ya kulunga, kasi nsuka kele lufwa.”

³⁸⁷ Ntangu yayi beno tala mbote. “Na yina Yandi tubaka, ‘Mundimi ya malu-malu—ya malu-malu. . .’” Mu ke kwikila, ntangu yayi ti. . . Ve. Mu vwandaka na kisika ya yimbi.

³⁸⁸ Nzila ya 28.

Samu ti musiku salaka bantu banganga-Nzambi ya ntete bayina vwandaka na bifu; kasi dyambu ya ndefi, yina vwandaka katuka musiku, salaka Mwana, yina kele ya kulandila samu na seko.

³⁸⁹ Ti lusakumunu kuvwanda na Nzambi ntangu nyonso, samu na Mwana yina ke landila ntangu nyonso landila mutindu ya Melchisédek. Mpe ata mbala mosi ve ti Yandi kuzwaka

mbandukulu. Ata mbala mosi ve ti Yandi me kuzwaka nsuka. Mpe musiku zolaka basisa kima ve mutindu yina, samu ya vwandaka nsuni. Dibuundu lendaka basisa kima ve mutindu yina, ba-dénomination, samu ti bawu kele nsuni. Baseminere lenda ata mbala mosi ve kubasisa kima mutindu yina. Bawu me meka na kulonga yinza na Yawu. Bawu me meka na kubongisa yawu na Yawu. Bawu me meka mutindu nyonso na yinza, na kusalaka kima nyonso yina bawu lendaka, mpe na kubikaka kima ya ngundi: “Beno fwana butama na Yawu.” Nzambi ke sala beno yina beno kele, kieleka, ve samu ti beno me bika kusala *yayi*.

³⁹⁰ Ntangu yayi, ba-Nazaréen, beno fwana lwata ve musanga, beno lenda lwata ve monte, mpe beno fwana kuzwa bima *yayi-yayi*, maboko ya beno fwana vwanda yinda mutindu *yayi*, maboko ya kinkuti, ba-jupe ya beno fwana vwanda yina mutindu *yina*, mpe—mpe bantu lenda vwanda ve na ba-loge. Mpe ba ke botika beno ve kana beno sala ve. Mbote mingi. Awa me kota muntu ya Katolika, mpe bawu kele na ya bawu. Mpe awa ke kota ba-Méthodiste, bawu kele na ya bawu. Mosi na mosi ya bawu kele na yinti ya yandi ya kiteza yinda. Kana beno ke sala yawu ve, mbote mingi, yimeni. Beno me mona?

³⁹¹ Mpe na yina, kasi kima ya kieleka kele, kele yayi, “Kima ve na maboko ya munu mu ke nata! Kaka na kulunsi ya Nge mu ke kangama. O Nzambi, kinkonga, ya kulwala, mu ke na nsatu ya lusalusu. Oh, mu ke kwiza ya kulemvuka nyonso, Klisto, na kutubaka ti mu kele kima ve mpe ti ya kele na kima ve na kati ya munu. Yamba munu, O Nzambi.” Kuna Nzambi ke yamba beno.

³⁹² Ntangu yayi, beno lendaka kwandi ve kuzaba ABC ya beno. Beno lendaka zaba ve kafe mpe bankasa ya kupasuka. Beno lendaka zaba, zaba ve hue na dia, diboko ya bakala mpe ya kento. Ya ke sala ata luswaswanu yina beno zaba *ve*. Ya kele na kima mosi beno *fwana* zaba, ti, Yesu Klisto bakaka kisika ya beno mutindu musumuki. Mpe beno ke baka kisika ya beno, na kutelama kuna na ludedomo ya Yandi, na kutubaka konso kilumbu ti beno kele na foti, mpe zola Yandi na ntima ya beno nyonso, mpe bamitifi ya beno ya muvimba ya kuvanda samu na Yandi, kuna beno ke kuma na Mazulu. Kaka nyonso yina kele na yawu, samu ti Luzingu yina vwandaka na kati ya Klisto fwana vwanda na kati ya beno, to beno kele ya kuzimbana.

³⁹³ Kaka ntete beto sukisa, beno ke bambuka moyo na ngwisani ya kukondwa musiku yina Nzambi salaka na Abraham? Yinki Yandi salaka na nkokila yina ntangu Nzambi tubaka, “Sala mu mona . . .” Ntangu Abraham tubaka, “Sala mu mona mutindu Nge ke sala yawu.” Kapu ya 16, mu banza ti ya kele, na Genève. “Sala mu mona mutindu Nge ke sala yawu.”

³⁹⁴ Yandi tubaka, “Kwiza awa, Abraham.” Mpe Yandi me nata Abraham, me tuba, “Kwenda kuzwa Munu nkombo ya bakala,

mpe kwenda kuzwa Munu nkombo, mpe kwenda kuzwa Munu ngombe ya bakala. Mpe mu zola nge nata yawu awa mpe kusala munkayulu.”

³⁹⁵ Mpe Abraham kwendaka mpe bakaka dimeme, mpe—mpe nkombo, mpe mwana-dimeme, to, ngombe ya bakala. Mpe yandi kufwaka bawu. Bawu nyonso vwandaka minkayulu ya kutsyema. Mpe pasulaka bawu na kati-kati na zole, mpe me tula yawu. Na manima yandi kwendaka mpe kuzwaka bayembe zole, mpe me bwela bawu. Na manima Abraham tulaka bandeke ntama na bawu, na kuingilaka Nzambi na kukwiza. “Ntangu yayi, Mfumu, munkayulu yawu yayi, wapi mutindu Nge ke sala yayi? Mu zaba ve mutindu Nge ke vulusa muntu na kuteleminaka luzolo ya yandi mosi. Mu zaba ve wapi mutindu Nge ke sala yayi. Wapi mutindu Nge ke sala yawu, Mfumu?”

³⁹⁶ Mfumu tubaka, “Ntangu yayi tala mbote, Abraham. Nge kele profete. Nge kele ya kimpeve, mpe nge ke bakula yina Mu ke na kuzonzila.”

³⁹⁷ “Mbote, Mfumu, mu zola kumona.” Awa mu ke na kusala kaka mwa disolo ya nsaka.

³⁹⁸ “Mbote, Abraham, mata awa ntangu yayi, mpe vwanda awa mpe simba bandeke yayi ntama.” Kuna yandi basisaka bandeke nyonso ntama, tii mwini bandaka na kukulumuka.

³⁹⁹ Mpe kima ya ntete beno zaba, Nzambi kulumukaka. Ntangu Yandi me kulumuka, Abraham bandaka na kulala. Nzambi tubaka, “Abraham, Mu ke kwenda bika nge na kulala.”

⁴⁰⁰ Ntangu yayi beno kuwa, nkundi ya kukangama na misiku. Beno me mona, Nzambi katulaka ya muvimba Abraham na kizizi, ata kima ve yandi zolaka sala na kati ya yawu. Mpe ya kele mutindu Yandi kuzwaka beno. Beno ke tuba, “Oh, mu sosaka Nzambi.” Beno sosaka ve.

⁴⁰¹ Nzambi sosaka beno, “Muntu ve lenda kwiza na Munu kana Tata ya Munu benda yandi ntete.” Beno me mona?

⁴⁰² Ya kele Nzambi sosaka beno, ve beno sosaka Nzambi. Ata mbala mosi ve ti beno salaka yawu. Nkadulu ya beno kele yimbi. Beno kele ngulu. Beno zaba ata luswaswanu ve. Beno ke zingaka kaka na kati ya yinzo ya bangulu. Kaka yina beno zaba. Beno zola yawu. Kunwa byele, kupotana na mvindu yina, kubasika na kento ya bakala yankaka, mpe kusala nyonso beno lenda sala ya yimbi, ya ke monana kaka mbote. “Oh, mpangi, beto ke na kuzwaka ntangu ya nene!” Beno ke banza ti ya kele mbote.

⁴⁰³ Kasi Nzambi ke konkota na ntima ya beno. [Mpangi Branham me konkota na zulu ya chaire—Mu.] Ya kele yina ke sobisaka. Ve beno ke konkota na Nzambi; Nzambi ke konkota na beno. Adam konkotaka ata mbala mosi ve na ntima ya Nzambi; Nzambi konkotaka na ntima ya Abraham. Mpe beno kele mwana ya Adam. Ya kele kieleka. Ntete Adam vwanda dyaka, mwana

ya Nzambi, Nzambi zolaka konkota na ntima ya yandi. Ntete beno kuma mwana ya Nzambi, Nzambi fwana konkota na ntima ya beno.

⁴⁰⁴ Na yina, Abraham kwendaka lala. Mpe na yina yandi kwendaka lala, yinki vwandaka kima ya ntete yandi monaka? Mpimpa mosi ya boma, yina ke telemisaka nsuki ya nzutu, ya boma. Yina kele lufwa, yina ke kwizaka na zulu ya muntu nyonso. Na manima yandi me tala mwa ntama mingi kuluta yawu, mpe yandi me mona dibulu ya nene ya tiya ya mulinga. Ntete beno kuzwa mulinga, beno fwana kuzwa tiya. Ya kele samu na yina mu ke kwikilaka na difelo mutindu kisika ya tiya. Mbote mingi.

⁴⁰⁵ Yandi lakisaka, mosi na mosi ya beto kele muntu ke kufwa, mpe mosi na mosi ya beto ke kwenda na difelo, samu ti beto kele misumuki.

⁴⁰⁶ Ntangu yayi, kasi, mwa ntama fyoti dyaka, yandi me mona mwa Nsemo mosi, ya mpembe.

⁴⁰⁷ Mpe mwa Nsemo yayi, ya mpembe, yinki kele Nsemo? Yinki vwandaka Nsemo yango ya mpembe? Dikunzi ya Tiya yina kwendaka na ntwala ya bana ya Israël. Dikunzi ya Tiya yina kutanaka Paul na nzila ya Damas. Dikunzi ya Tiya yina basisaka Pierre na boloko. Dikunzi ya Tiya yina kele awa na nkokila yayi.

⁴⁰⁸ Nzambi yangi ya Seko, ya kukondwa nsuka, Yandi Yandi mosi tambulaka na kati-kati ya minkayulu yayi yina vwandaka ya kupasuka, (oh, la la), me kwenda mpe me kwiza na mosi na mosi ya bawu. “Yayi kele mutindu Mu ke sala yawu, Abraham. Tala mbote Munu, yina Mu ke sala. Mu ke na kusala ngwisani awa. Mpe Mu ke sala ndefi, ti, landila Nkuna, Mu ke telemisa Musambidi. Mu ke sala ngwisani na lufwa. Mpe Mu ke bedisa lufwa, na nsuni, samu ti Munu Munu mosi ke kwiza baka yawu. Abraham,” me tuba, “na nzila ya Nkuna ya nge, Abraham, ya ke kwiza, nge ke vwanda tata ya yinza, na nzila ya Nkuna ya nge. Mpe ve kaka na nge, ti Mu ke sala nsilulu yayi na nge, kasi Nkuna ya nge na manima ya nge.” Yandi zabaka muntu nyonso zolaka vwanda. “*Bawu* ve; kasi yina Mu ke sala. Mu ke sala yawu, Abraham. Mu salaka kivuvu na Adama, mpe yandi zengaka ya yandi. Mpe mosi na mosi ke zengaka ya bawu. Kasi Mu ke sala yayi na Munu mosi, mpe ke kudya ndefi na Munu mosi, ‘Mu ke zitisa Yawu.’” Amen. Amen. Amen.

⁴⁰⁹ Yinki beto ke salaka, beto ke salaka ngwisani? Mu ke ke tuba, “Mpangi Neville. . .” Ntangu yayi beno tala mbote yayi, kaka minuti. Mu ke tuba, “Mpangi Neville, mu ke tuba na nge yina mu ke sala. Kana nge ke longa tii. . . mbasi na nkokila, mpe nkokila ke landa, kulandila tii Kilumbu ya tatu, Mu ke longa, kubanda Kilumbu ya tatu, kulandila tii Lumingu.” [Kisika ya mpamba na bande—Mu.] “Nge me ndima?”

⁴¹⁰ “Yinga, tata.”

411 Beno tala mutindu beto ke salaka yawu. “Bula, bakala.” Ya kele mutindu yina. Ya kele ngwisani na Amerika. Ya kele mutindu beto ke salaka ngwisani.

412 Ntangu yayi, wapi mutindu bawu ke salaka ngwisani na Japan? Beto ke sala, ke tuba, “Nge ke sala *yayi-mpe-yayi*, mpe mu ke sala *yayi-mpe-yayi*.” Beto ke baka mwa mungwa fyoti, samu ti mungwa kele na luwu. Mpe beto ke baka mungwa, mpe mu ke losa yawu na zulu ya Mpangi Neville, mpe Mpangi Neville ke baka mungwa—mungwa mpe ke losa yawu na munu. Yina kele ngwisani yina ke kangisaka.

413 Wapi mutindu David Livingstone salaka ngwisani na bantu ya ndombi ya Afrika, samu na kukota na yinsi ya bawu? Yandi kwendaka mpe talaka mfumu, ti yandi zolaka lutila kuna, samu na kulonga Nsangu ya mbote mpe kusala kisalu. Mpe bawu bakaka kopo ya vinu. Beno tala ngwisani na bandombi na Afrika. Bawu kuzwaka kopo ya vinu. Mpe mfumu ya ndombi yayi me lwalisa nzutu ya yandi mosi, mpe me basisa menga na kutulaka na kopo ya vinu. Mpe David Livingstone me lwalisa nzutu ya yandi, mpe me basisa menga na kutulaka na kopo ya vinu. Bawu me ningisa yawu. Livingstone me kunwa ndambu ya yawu, mpe mfumu ya ndombi me kunwa ndambu ya yawu. Na manima bawu me pesana makabu, mosi na yankaka. Mfumu ya ndombi, David Livingstone tubaka, “Yinki nge ke lomba munu?”

414 Yandi tubaka, “Kazaka ya mpembe yina nge me lwata.” Na yawu Livingstone katulaka kazaka ya yandi mpe pesaka yawu na mfumu yandombi. Yandi tubaka, “Yinki nge ke lomba?”

415 Yandi tubaka, “Dyonga ya santu yina kele na diboko ya nge.” Samu ti, yandi zabaka ti yandi zolaka kota na yawu, na yawu yandi bakaka dyonga yina. Mpe bawu vwandaka bampangi, samu ti bawu salaka ngwisani.

416 Mpe na yina yandi vwandaka tambula, mpe ti makanda vwanda landa na kufwa yandi, yandi vwanda telemisa dyonga yango ya santu. Mpe na yina yandi vwandaka sala, bawu talaka mpe bawu tubaka, “Oh, oh, beto lenda simba muntu yina ve.” Samu na yinki? “Yandi kele mpangi ya ngwisani, ata ti yandi kele mundele, beto me monaka ntete yandi ve.” Bawu ata mbala mosi ve zabaka ti bawu vwandaka ndombi tii ntangu bawu monaka yandi. Bawu monaka ntete ve muntu ya mutindu. “Kasi yandi kele mpangi ya ngwisani. Yandi kele na dyonga ya mfumu na diboko ya yandi.”

417 Wapi kizizi ya kitoko, bubu yayi, na kunwaka ngwisani ya Menga ya Mfumu Yesu, na ngolo ya Mpeve-Santu na zulu ya beto! Beto ke kwenda na ntwala na Nkumbu ya Yesu, mpe bidimbu yayi ke landa bawu yina ya kele. Ya kele Dyonga ya santu ya Mfumu. Beno me mona mutindu ya kele, ngwisani?

418 Wapi mutindu bawu vwanda salaka yawu na ntangu ya ntama na esete? Bawu ke sala ndefi, mosi na yankaka. Bawu ke kufwa kibulu, ke pasula yawu mwasi, mpe ke telama na kati-kati. Bantu nyonso zole ke telama na kati-kati ya yawu, ya kibulu ya kupasuka. Mpe bawu ke sonika ngwisani. “Kana mu lembana na kuzitisa *yayi*, kana mu lembana na kusala *yayi*, mbote, *yayi* mpe *yayi-mpe-yayi*, ti nzutu ya munu kuvwanda mutindu kibulu ya kufwa. Ti nzutu ya munu kuvwanda mutindu kibulu ya kufwa *yayi*.” Mpe na yina bawu ke sala yawu, bawu ke baka ngwisani *yayi* mpe ke telema na kati-kati ya *yayi*; ke sala ndefi, ke baka ndefi ti bawu ke sala yawu. Mpe ke pasula mukanda, kintwadi, na kati-kati, mpe ke pesa yawu na muntu mosi, yankaka na muntu yankaka. Na ntangu mosi bawu ke kutana. Mpe ti bawu kufwa, kana bawu lembana na kuzitisa ndefi yango; mpe kuvwanda mutindu bibulu yango ya kufwa. Mbote mingi.

419 Beno me tala bibulu tatu? Ya kulunga; mwana-dimeme, nkombo, mpe minkayulu tatu ya kulunga. Yinki vwandaka mwana-dimeme. . . Yinki vwandaka yembe? Mpe yinki zolaka tuba bayembe zole? Bayembe zole vwandaka ya kupesa na munkayulu samu na nyonso zole mpulusu mpe kubeluka, na—na. . . kotaka na yawu. Beno me mona? Milemvo kusalamaka mutindu yankaka, kasi kubeluka ke landila mutindu mosi, mpe mutindu mosi ke landila mpulusu. Bayembe nyonso zole, ya kukabuka ve, zolaka tuba yina bawu vwandaka monikisa, bawu nyonso zole. Mpulusu. . . “Na nzila ya bamputa ya Yandi beto belukaka. Yandi lwalaka samu na masumu ya beto. Na bamputa ya Yandi beto belukaka.” Bawu vwandaka na lweka, ya kukabuka ve. Kasi ngwisani, kitini ya kibulu vwandaka (tatu ya bawu) ya kuzenga na zole. Beno me mona? Kuna ntangu bawu salaka yawu, bawu pasulaka mpe salaka ngwisani ya bawu.

420 Beno tala mbote yina Nzambi vandaka tuba na Abraham: “Na Calvaire, na Calvaire, landila Nkuna ya nge. Na nge me basika Isaac, na Isaac me basika *kingandi*, Jacob, na Jacob me basika Joseph, na Joseph me basika, yankaka, yankaka, yankaka, bilandi, tii, na nsuka, na nzila ya Nkuna yina ya kulunga!” Ya yandi. . .

421 Yandi lutilaka, awa, na kutubaka ti Mfumu ya beto kubutukaka na yinsi yina zabaka ve. Moïse kuzonzilaka ata mbala mosi ve na yawu, ti ke basika kinganga-Nzambi. “Mfumu ya beto butamaka na dikanda ya Juda.” Basikaka ve na Levi, samu bawu vwandaka bantu ya nsuni ya kukangama na misiku. Kasi Mfumu ya beto basikaka na Juda. Nkembo! Beno bawu *yayi*. Kisika nsilulu kusalamaka!

422 Beno kuwa mbote ntangu *yayi*, na yina beto ke sukisa. Mpe na Calvaire, Nzambi kulumukaka mpe bakaka nzutu ya Mwana ya Yandi Mosi, na kati ya yina Yandi zingaka, mpe Yandi pasulaka yawu na Calvaire. Kubasika ya menga ya Yandi,

kulwala, kuzenga, mpe dyonga kotaka kuna mpe pasulaka Yandi, mpe Menga ya Yandi kubasikaka na nswalu. Mpe Yandi tubaka, "Tata, na maboko ya Nge Mu me bika Mpeve ya Munu." Yandi kulumusaka yintu ya Yandi. Mpe ntoto ninganaka, mpe balusyemo lezimaka, mpe bidumu salaka makele. Nzambi vwanda sonika ngwisani ya Yandi ya kukondwa nsuka.

423 Mpe Yandi bakaka nzutu ya Yandi na dyambu, na kilumbu ya ntete ya sabala, mpe nataka yawu na zulu na Mazulu, mpe tulaka yawu kuna mutindu Nganga-Nzambi ya Ntete, mutindu lubambuku; ya kuvwanda kuna, ya kulunga, samu na ntangu nyonso. Mpe Yandi fidisaka Mpeve yina Yandi pasulaka na nzutu yina, mbala mosi na Dibuundu. Mpe Dibuundu yango fwana kuzwa Mpeve mutindu mosi yina vwandaka na kati ya nzutu yina, kana ve ya ke vukana ve na Yawu na mvumbukulu. Bitini yango nyonso zole fwana vukana na mutindu ya kulunga. Mpe kana Dibuundu yayi kele ya kulunga ve, mutindu kaka kieleka Mpeve mosi yina vwandaka na kati ya Klisto, beno ke kwenda ata mbala mosi ve na Enlevement.

424 Beno tala ngwisani ya kukondwa nsuka, mpangi. Beno tala yawu, beno mosi, yina kele na kati ya ntima ya beno mosi. Beno zola Mfumu. Beno vwanda ya kundima kieleka ti beno kele ya kuvuluka. Beno baka siansi ve na yawu. Beno ke zenga. Oh, beno, beto bantu ya Amerika, beto zola kuzenga, kasi beno zenga ve na zulu ya Yawu. Beno ndima ti beno kele ya kulunga. Ve samu ti beno me kuma ya dibuundu, kasi samu ti beno kele kieleka ya kubutuka mbala zole, Klisto me kwiza na beno, na kati ya Muntu ya Mpeve-Santu.

425 Ntangu yayi, kaka samu na kubwela, mpe, kaka na yina mu ke sukisa. Wapi mutindu beto zolaka vwanda, na kumona Mpeve mosi yina vwandaka na kati ya Yesu Klisto, kaka na kati-kati ya beto, na kusalaka bima mutindu mosi yina Yandi salaka ntangu Yandi vwandaka awa na zulu ya ntoto! Wapi mutindu beto zolaka vwanda!

Beto sambila ntangu yayi, na yina beto ke kulumusa bayintu ya beto.

426 Mfumu, ya me vwanda kilumbu ya nene. Ata ti, mu ke tala mutindu ti ntangu nyonso yina mu ke sala, mu ke kubwa. Mu lenda monikisa Yawu mbote, Mfumu. Mu ke sambila ti Nge ke lemvokila munu na mitindu ya munu ya buzoba. Oh, mu ke funguna masumu ya munu na ntwala ya Nge, mpe ke lomba kyadi, na kuzabaka ti ya kele na Nganga-Nzambi ya Ntete ya kutelama kuna na diboko ya bakala ya Nzambi, na Mazulu, Yina kuma ve landila Aaron, landila misiku mpe balutumumu mpe bima. Kasi Yandi vwandaka ya kuvwanda Kuna samu na lemvo ya Nzambi yina talaka na bilumbu na ntwala, ntete mbandukulu ya yinza, mpe monaka munu na yisi awa na kati ya yinza, mpe

kufwaka samu na masumu ya munu, samu na kuvutula munu na Kimfumu ya Nzambi. Mu me tonda Nge, Tata, samu na yayi.

⁴²⁷ Samu ti, Mpeve yayi yina ke na kuyala ntangu yayi na kati ya bantu ya Nge kele Seko mutindu Nzambi kele Seko. “Mu me pesa na bawu Luzingu ya Kukonda nsuka, Luzingu ya ntangu nyonso, Luzingu ya kukonda nsuka, mpe bawu ke kufwa ata mbala mosi ve.” Mpe na Lufundusu, bawu ke vwanda kuna ata mbala mosi ve. Bawu me luta yimeni na lufundusu. Bawu me kota na Nkembo. “Mpe kana tabernacle ya ntoto yayi kubeba, beto kele yimeni na mosi yina ke na kuingila kuna samu na beto na kwiza.” Matondo na Nge samu na Yawu, Mfumu.

⁴²⁸ Mu ke sambila ntangu yayi, kana ya kele na mosi awa, yina me kunwaka ntete ve Menga ya kieleka ya ngwisani, yina zaba ve yina Yawu zola kutuba, yina zaba ve yinki ya zola kutuba na kuvwanda ya kubutuka mbala zole, samu na kuzwa kubundana ya kieleka na Klisto na ntima ya bawu, to na ntima ya yandi, ti bawu yamba Yandi kaka ntangu yayi, na yina beto ke na kuingila bweso yayi. Mpe na Kilumbu yina, beto ke sambila ti beto lakisaka Nsangu ya mbote na Nsemo ya kulunga. Beto ke sambila, na Nkumbu ya Klisto.

⁴²⁹ Na yina beto kele na bayintu ya beto ya kukulumusa, ya kele na muntu yina ke zola kutelemisa maboko ya beno na Klisto, mpe kutuba, “Klisto ya Nzambi, tala munu kyadi. Bika ti munu, mutindu kisadi ya Nge ya kulunga ve, ntangu yayi kuzwa Mpeve-Santu na kati ya ntima. Mpe kupesa munu kivuvu mpe zola yina mu ke na yawu kieleka nsatu?” Kana beno me kuzwaka Yawu ve, beno zola kaka kutelemisa maboko ya beno na Yandi, na kutubaka, “Mfumu, yayi kele kidimbu ti mu zola Yawu?” Beno zola kunangula diboko ya beno? Nzambi sakumuna nge kuna na manima, mama. Nzambi sakumuna nge awa, tata. Nge sakumuka awa, tata. Nzambi vwanda na beno. Ya kele mbote. Bakala yayi na nsuka awa, Nzambi sakumuna nge, mpangi-bakala. Mpe muntu yankaka, kaka ntete beto sukisa ntangu yayi, mu ke vingila kaka mwa ntangu fyoti. Nzambi sakumuna nge kuna na manima, mwana ya bakala. Muntu yankaka?

⁴³⁰ “Mu zola ntangu yayi. Mu zola, Mfumu Nzambi. Nge zaba ntima ya munu. Nge zaba yina kele na dibanza ya munu. Nge, Mpeve ya Nzambi ya moyo mpe ya meno kulutila mbele ya meno zole, yina ke kota ke buka luku na mukwa, mpe Muzabi ya mabanza ya ntima.” Beno banza na Yawu. Yandi zaba mabanza ya beno, mabanza ya beno ya kieleka.

⁴³¹ Beno zola kutelemisa diboko ya beno? Kutuba, “Tala munu kyadi, Nzambi, kaka ntangu yayi. Mu—mu zola Nge zaba ti mu zaba ti mu kele yimbi, mpe mu me bakula yawu, kasi mu zola kuvwanda ya kulunga.” Mbote mingi, na yina beto ke bika bayintu ya beto na yisi, na kusambilaka ntangu yayi, beno banza

kaka ntangu fyoti. Beto zola kukwenda nswalu-nswalu ve na yina me tala yawu.

Ditadi ya Bansungi, pasukaka samu na munu,
 Ti mu bumbana munu mosi na Nge;
 Ti maza mpe Menga,
 Yina katukaka na lweka ya Nge . . .
 Kuvwanda samu na disumu . . . (Nkisi ya
 bambala zole! Yandi kudya ndefi na nzila
 ya yawu, bima zole yina ke sobaka ve.)
 Vulusaka munu na nganzi mpe kumisaka
 munu ya kuvedila.

Na yina mu . . .

⁴³² O Mfumu, sala kaka ti ntangu yayi beto nyonso kubakula ti bakupema yayi yina beto ke na kubenda kele ya ntangu fyoti. Beto zaba ve bambala yikwa dyaka beto kele na ntuala ya beto. Ya kele nyonso na nzila ya kimvuka ya Nge ya nene. Ya kele Nge ke baka lukanu. Oh, vwanda na mawa samu na beto. Mpe na bayina me telemisa maboko ya bawu, Mfumu, ya kele ve na nsatu ya kutanga bawu. Nge zaba mosi na mosi ya bawu. Kasi mu ke sala kaka kisambu yayi ya kusambila samu na bawu. Mu ke sambila ti Nge ke katula lufundusu na ntima ya bawu, mpe kubika bawu kukwiza na ngolo, kaka ntangu yayi, na Kiti ya kimfumu; kutambula na ngolo mbala mosi na Kiti ya kimfumu ya Nzambi, kulomba bweso yina Nzambi pesaka bawu. Nge me sala bawu kutelemisa maboko ya bawu. Bawu zolaka sala yawu ve na bawu mosi. Mpe mu ke sambila, Nzambi, ti Nge ke pesa yayi na Nkumbu ya Yesu. Amen.

. . . munu mosi na Nge;

Ntangu yayi, beno sambila kaka Yandi ntangu yayi.

Ti maza mpe . . . (Oh, la la!)
 Yina katukaka na lweka ya Nge ya kulwala
 yina basikaka,
 Kuvwanda ya disumu nkisi ya bambala zole,
 Vulusaka munu na nganzi mpe kumisaka
 munu ya kuvedila.

⁴³³ Bantu yikwa ke kuwa kieleka mbote ntangu yayi? Beno telemisa diboko ya beno, beno tuba, “Lukumu na Mfumu!” [Dibuundu me tuba, “Lukumu na Mfumu!”—Mu.] Oh, Yandi kele mbote mingi! Oh!

Ya Kele Na Kisika Na Yinto. Beno zaba yawu, Mpangi-kento Gertie? Beto kwenda. Bantu yikwa zola nkunga yango? Ntangu yayi beto ke kuzwa kusalu ya mbotika, kaka na ntangu fyoti. (Nge ke botika bawu?) Mbote mingi.

. . . kisika kele, yinga, kisika kele,
 Kele na kisika na Yinto samu na nge;
 Kisika, kisika . . .

434 Mbote mingi. Ba-candidat yina samu na mbotika, babakala ke kwenda na kivinga *yayi*, bakento na *yayi*, mbote mingi, bayango yina ba ke botika na Nkumbu ya kusakumuna ya Mfumu ya beto.

. . . mbote na nge,
Kele na kisika na Yinto samu na nge;
Nzambi me vwanda mbote mingi na munu,
Ya kele na kisika na Yinto samu na nge.

435 Bantu nyonso ntangu yayi:

Kisika kele, kisika kele, yinga, kisika kele,
Kele na kisika na Yinto samu na nge;
Oh, kisika, kisika, yinga, ya kele na kisika,
Ya kele na kisika na Yinto samu na nge.

436 Oh, mu zola nkunga yango ya ntama. Beno ve?

Kele na kisika na Yinto samu na nge;
Oh, kisika, kisika, ya kele na bisika mingi,
Kele na kisika na Yinto.

437 Ntangu yayi, na yina kuluntu me kota kuna, samu na kukubama samu na mbotika, mu ke zola kubangula na dibuundu. Mpe mu ke lomba na mwa badiakre, kana bawu lenda kuwa munu na kivinga, ntangu bawu ke kubama, beno kwiza mpe—mpe beno tuba na munu, mpe na yawu beto lenda balula ba-microphone. Beto zola beno nyonso kumona yayi. Pene ya baminuti kumi dyaka, mpe dibuundu ke basika.

438 Ntangu yayi mu zola kutanga mwa Masonuku ya santu samu na beno. Mu zola kutanga Yawu na Buku ya Actes. Mpe mu zola kubanda na nzila ya 12 ya kapu ya 2 ya Actes.

439 Ntangu yayi, mu zola beno kutala na kapu ya 16 ya Santu Luc, to ya Santu Matthieu, mu banza ti ya kele, ti Yesu vwanda kulumuka na mongo. Bawu . . . Yandi tubaka na bilandi ya Yandi, “Nani bantu ke tuba ti Munu Mwana ya muntu kele?”

440 “Mpe bayankaka ya bawu tubaka, mbote, Nge kele ‘Élie.’ Mpe bayankaka ke tuba ti Nge kele—Nge kele ‘Profete.’ Mpe bayankaka ke tuba ti Nge kele *yayi* to *yankaka*.”

441 Yandi tubaka, “Kasi Nani beno ke tuba ti Mu kele?”

442 Mpe Pierre tubaka, “Nge kele Klisto, Mwana ya Nzambi ya moyo.” Ya kele kieleka?

443 Yesu tubaka, “Ya kusakumuna nge kele, Simon mwana ya Jonas, samu ti nsuni mpe menga ve me monikisa yayi. Ata mbala mosi ve nge me longokaka na seminare. Ata mbala mosi ve ti nge me longokaka Yawu na muntu.” Yandi tubaka, “Kasi Tata ya Munu yina kele na Mazulu me monikisa yayi na nge. Mpe Mu ke tuba ti nge kele Pierre. Na zulu ya ditadi yayi Mu ke tunga Dibundu ya Munu. Bamwelo ya difelo ke telemina Yawu ve. Mpe Mu ke pesa nge bafungula na Kimfumu ya Mazulu.” Ya kele

kieleka? “Mpe nyonso yina nge ke zibula na zulu ya ntoto, Mu ke zibula yawu na Mazulu. Yina nge ke kangisa na zulu ya ntoto, Mu ke kangisa yawu na Mazulu.” Yandi zolaka kutuba Yawu? Yandi zolaka tuba Yawu ve. Ntangu yayi, na yina ntangu landaka na kukwenda, ntangu yayi, Pierre vwandaka na bafungula ya Kimfumu.

444 Ntangu yayi, beno bantu ya Katolika, beno lendaka banza yayi, ti beno ke tuba, “Dibuundu ya Katolika kele ya kutunga na zulu ya Pierre.” Mbote mingi, beto ke tala. “Bawu kuzwaka bafungula. Dibuundu ya Katolika kele dyaka na bafungula.”

445 Beto tala yina *Pierre* salaka na bafungula yango, beno me mona, na manima beto ke zaba. Biblia ke tuba, na Pierre mpe na bantumwa yankaka, “Beni kwenda na yinza nyonso. Muntu nyonso yina beno ke lemvokila masumu, samu na bawu ya kele ya kulemvokila. Muntu nyonso yina beno ke kanga masumu, na bawu ya kele ya kukanga.” Ti, mu lendaka tuba yawu samu ti . . . Muntu lendaka bakula ve yina mu zola kutuba. Yesu tubaka na bantumwa, “Masumu ya muntu nyonso beno ke lemvokila, Mu ke lemvokila bawu yawu mpe. Mpe masumu ya muntu nyonso yina beno ke lemvokila ve, mpe ti beno kanga yawu na bawu, Mu ke kanga yawu na bawu mpe.” Ya kele yina Yesu tubaka.

446 Beno tala mbote dibuundu ya Katolika kuzangula yawu.

447 Kasi beto tala mutindu bawu salaka yawu. Na yina kana beto tala mutindu bawu salaka yawu, kuna beto fwana sala yawu mutindu mosi. Ntangu yayi beto tala.

448 Ya kele Kilumbu ya Pantekote. Dibuundu me banda. Bawu nyonso vwandaka na kivinga ya zulu. Bantu basikaka kuna, na kuzonzaka bandinga yankaka. Samu na yinki? Konso ndinga na yisi ya Mazulu vwandaka ya kumonikisa kuna. Kingesi mpe, vwandaka kuna. Konso ndinga na yisi ya Mazulu zolaka vwanza kuna, bandinga yina vwanza ya kuzonza na kilumbu yina. Ya landilaka awa mpe pesaka bandinga mingi, mpe mutindu ba-Crétois mpe banzenza, mpe ba-prosélyte ya Rome, mpe—mpe—mpe ba-Arabe, mpe bawu nyonso vwanza zonga mpe ma- . . . Ntangu yayi, bawu vwanza zonga ve bandinga ya kuzabana ve. Bawu vwanza zonga na bandinga ya kuzabana, na bantu. Ve bandinga ya kuzabana ve, kasi bandinga yina mosi na mosi vwanza kuwa. Musumuki, muntu ya kukondwa lukwikilu, vwanza lenda kuwa yina yandi vwanza tuba. “Wapi mutindu beto lendaka kuwa na ndinga ya beto mosi kisika ti—ti beto butamaka?”

449 Ntangu yayi beno tala mbote. Ntangu yayi kyuvu ke kwiza. Ntangu yayi, “Bayankaka vwanza seka.” Nzila ya 12, mbote mingi.

Mpe bawu nyonso vwanza ya kupamuka, mpe . . . na kati ya ntembe, na kutubaka mosi na yankaka, Yinki zola kutuba yayi?

Bayankaka sekaka mpe tubaka, Yayi . . . yayi kele ya kukola na vinu ya malu-malu.

450 Bawu vwandaka seka bawu. Samu ti, wapi mutindu bawu vwandaka sala? Bawu vwandaka kwenda tengu-tengu mutindu bantu ya kukola, mutindu bantu ya kukola. Na kuzonzaka, na kuzabaka ve yina bawu vwandaka tuba, kasi vwandaka longa na dibuundu na bandinga bawu zabaka ve, kasi dibuundu zabaka. Beno me mona? Mbote mingi.

Bayankaka . . . kutubaka, Bawu kele ya kukola na vinu ya malu-malu, beno tala mutindu bawu ke na kusalaka.

Bayankaka sekaka, na kutubaka, Yay . . . kele ya kukola na . . .

“Kasi Pierre . . .” Keba, mwana! Nge kele na bafungula.

Kasi Pierre, kutelamaka na bakumi na mosi, zangulaka ndinga ya yandi, mpe tubaka na bawu, . . .

Ntangu yayi, beno bambuka moyo, yayi kele kubanda ya ntete ya Dibuundu.

. . . Beno ba-Juif, mpe . . . beno yina ke zingaka na Jérusalem, ti yayi kuzabana na beno, mpe beno kuwa bandinga ya munu:

Samu ti bayayi kele ya kunwa ve, mutindu beno ke banza, na kumona ya kele kasi ntete ngunga ya yivwa ya suka.

Banganda vwandaka ntete ve ya kufunguka kuna. Beno me mona?

Kasi yayi kele yina zonzamaka ya na nzila ya profete Joël;

. . . ya ke salama na bilumbu ya nsuka, tubaka Nzambi, Mu ke mwangisa Mpeve ya munu na zulu ya nsuni nyonso: na zulu ya bana ya beno mpe bana ya . . . bakento, mpe bawu ke pesa baprofesi, mpe bantwenya ya beno ke mona ba-vision, mpe biboba ya beno ke lota bandosi:

Mpe na bisadi ya munu mpe . . . kisadi ya munu ya kento mu ke mwangisa na bilumbu yango Mpeve hya munu; . . . bawu ke pesa baprofesi:

Mpe mu ke lakisa bimangu na zulu ya mazulu, mpe bidimbu na yisi ya ntoto; . . .

Awa, ya kele Pierre ke na kulongaka awa, yina na bafungula.

. . . menga, . . . tiya, . . . tiya ya mulinga:

Mwini ke kuma mpimpa, . . . ngonda na menga, ntete kilumbu ya nene mpe ya nkembo ya Mfumu ke kwiza:

Mpe ya ke salama, ti muntu nyonso yina ke bokila na nkumbu ya Mfumu ke kuzwa mpulusu.

Beno bantu ya Israël, beno kuwa bandinga yayi; Yesu ya Nazareth, muntu yina Nzambi ndimaka na kati-kati ya beno na bimangu mpe kidimbu, yina yandi salaka . . . na kati ya beno, . . . beno mosi . . . zaba:

Beno ke zonzila na kupesa malongi? Yandi vwandaka na bafungula, beno zaba. Ya kele . . .

Yandi, na kuvwandaka ya kuyekula na lukanu ya kukubika mpe luzabu ya Nzambi, . . .

Beno bawu yayi. Wapi mutindu Yandi zolaka vuuka? Samu ti Nzambi solaka yawu na kuvwanda mutindu yina. Beno me mona? Luzabu ya Nzambi!

⁴⁵¹ [Mpangi mosi ya bakala me lomba Mpangi Branham, “Ya me lunga?”—Mu.] Kaka ntangu fyoti. Tuba na bawu, na kuvingila kaka minuti, tii mu ke sukisa na Masonuku.

. . . beno bakaka, na maboko ya yimbi, komaka na kulunsi mpe kufwaka yandi:

Yina Nzambi vumbulaka, mpe yangulaka bampasi ya lufwa: samu ti ya zolaka salama ve . . . yandi zolaka vvwanda ya kukangama na yawu.

Samu ti David kuzonzaka na yina me tala yandi, mu ke monaka Mfumu ntangu nyonso . . . na diboko ya munu ya kibakala, mpe mu ke tekita ve:

Na yawu ntima ya munu kusepelaka, mpe ndinga ya munu vvwandaka na kyese; dyaka . . . nsuni ya munu ke pema na kivuvu:

Samu ti nge ke bika ve moyo ya munu na difelo, mpe nge ke bika ve Kisadi ya nge ya Longo kupola na kati ya ntoni.

Nge me sala munu kuzaba . . . banzila ya munu—ya munu, banzila ya munu ya luzingu; nge ke sala munu ya kifuluka na kyese mpe na mvwandulu ya munu.

Bampangi, beno bika mu zonzila na beno pwelele na nkooko David, . . . yandi kele ya kufwa mpe ba zikaka yandi, mpe dyambu ya yandi kele na beto . . . kilumbu yayi.

Na kuvwandaka profete, mpe na kuzaka ti Nzambi me zengaka na ndefi . . .

Mu me longa kaka yawu.

. . . ti landila—landila bambuma ya menga ya yandi, yandi zolaka . . . landila nsuni, yandi zolaka vumbula Klisto na kuvwanda na kiti ya yandi ya kimfumu;

Kaka yina mu vwandaka me longa. Pierre ke na kulongaka kima mutindu mosi.

Mpe na kumonaka yayi ntete (Profete monaka yawu ntete.) zonzaka na mvumbukulu ya Klisto, ti moyo ya yandi bikanaka ve na difelo, to dyaka nsuni ya yandi monaka kupola.

Yesu yayi me Nzambi vumbulaka, na yina beto nyonso kele bambangi.

Na yawu na kuvwandaka ya kuzanguka, mpe na diboko ya bakala...na kuvwandaka na diboko ya bakala, ya kuzanguka na mazulu, kuzwaka na Tata... nsilulu ya Mpeve-Santu, yandi...basisaka yayi, yina beno ke mona mpe ke kuwa.

Samu ti David matake ve na mazulu, (profete): kasi yandi tubaka yandi mosi, MFUMU tubaka na Mfumu ya munu, Vwanda na diboko ya munu ya kibakala,

Tii mu ke kumisa bambeni ya nge kinyatila.

Na yawu (beno kuwa yayi) ti yinzo nyonso na Israël kuzaba kieleka, ti Nzambi me sala Yesu mosi yayi, yina beno...komaka na kulunsi, Mfumu mpe Klisto.

Yina ke sukisa dyambu, ve?

Ntangu yayi ntangu bawu kuwaka yayi, misumuki yango, bawu yitukaka na bantima ya bawu, mpe tubaka na Pierre...Bampangi...mpe Pierre mpe... bayankaka...bantumwa, Bampangi, yinki beto fwana kusala?

⁴⁵² Mbote mingi. Beno bawu yayi. Yinki kele na yandi? Fungula, fungula ya Kimfumu. Wapi kisika kele Kimfumu? Ya kele na kati-kati ya beno. Ya kele kieleka? Mpeve-Santu kele Kimfumu ya Nzambi. Beto zaba yawu. Beto kele ya kubutama na kati ya Kimfumu, mutindu bantu mpe bimonikisi. Beno tala. Yandi kele na bafungula na lweka ya yandi. “Yinki beno ke sala na yawu?” Yayi kele mbala ya ntete kielo vwandaka ya kufunguka.

⁴⁵³ Ntangu yayi, kyuvu ba me lomba na mulongi, na mbala ntete, yandi yina na fungula. Mu ke kwikila kana yandi tubaka, “Beno telama na zulu ya yintu ya beno,” yina zolaka vwanda ya kuzabana.

⁴⁵⁴ “Nyonso yina nge ke kangisa na zulu ya ntoto, Mu ke kangisa na Mazulu.” Mbote mingi. “Nyonso yina nge ke tuba, Mu ke tuba kima mutindu mosi. Nge kele na fungula.” Mbote mingi. Yandi ke kotisa fungula na kielo.

...Yinki ya kusala? Bampangi, yinki beto fwana kusala?

Ntangu yayi ntangu bawu kuwaka yayi, bawu kele yitukaka na ntima ya bawu, mpe tubaka... Bampangi,...

. . . Pierre tubaka na bawu, Beno fungula masumu, mpe kubotama mosi na mosi ya beno na nkumbu ya Yesu Klisto samu na lemvo ya disumu, mpe beno ke kuzwa dikabu ya Mpeve-Santu.

Samu nsilulu ke samu na beno, mpe bana ya beno, mpe na bayina nionso keke ntama, ya mingi Mfumu Nzambi ya beto ke bokila.

Yina sukisaka dyambu mbala mosi. Ata bantu lendaka, na ntangu mosi, lendaka, lendaka balula Yawu.

⁴⁵⁵ Dibuundu ya Katolika me kwiza, na kisika ya kuvwanda ya kukotisa na maza, bawu ke losa mwa maza. Na kisika ya kuvwanda na kusadila Nkumbu ya Yesu, bawu me baka, “Tata, Mwana, mpe Mpeve-Santu.” Ata mbala mosi ve ya kutuba na kati ya Biblia.

⁴⁵⁶ Konso muntu, na kilumbu yina, vwandaka ya kubotama na kukotaka na maza na Nkumbu ya Yesu Klisto. Mpe bayankaka yina ba kotisaka na maza na Jean Baptiste, yina botikaka Yesu, mpe Paul tubaka na bawu ti bawu zolaka kuzwa ve Mpeve-Santu mutindu yina. Bawu zolaka vutuka mpe kuvwanda ya kubotika, dyaka, na Nkumbu ya Yesu, ntete bawu kuzwa Mpeve-Santu. Bantu yikwa zaba ti ya keke Masonuku? Actes, kapu ya 19. Beno bawu yayi. Samu ti, Kimfumu ya Mazulu vwandaka ya kutula kinyemo na mutindu nyonso yankaka, na ndefi na nzila ya Yesu Klisto, ti ya ke vwanaka ya kuzabana na Mazulu.

. . . Beno balula ntima ya beno, mpe kubotama mosi na mosi ya beno na nkumbu ya Yesu Klisto samu na lemvo ya masumu ya beno, . . . beno ke kuzwa dikabu ya Mpeve-Santu.

Samu ti, nsilulu keke na beno, mpe na bana ya beno, . . . na bayina nionso keke ntama, ya mingi Mfumu Nzambi ya beto ke bokila.

Amen. Beto sambila.

⁴⁵⁷ Tata Nzambi, na nkokila yayi, bankama kumi na yivwa ya bamvula mpe na kima me luta, dyaka kusungama mpe makieleka ya bantima ya bantu ke na kudila dyaka samu na Nzambi, mutindu bana ke na kudila miliki ya dibene ya mama ya bawu. Beto zola Nge, Mfumu. Beto lenda zinga ve kukondwa Nge. Mutindu David kutubaka, “Moyo ya munu keke na mpwila ya Nge, mutindu mbambi ya kento na maza ke lutaka.” Yandi fwana kuzwa Yawu, to kufwa.

⁴⁵⁸ Mpe, Tata, beto me tala na Masonuku, na manima mpe na ntwala. Ve samu na kuvwanda ya kuswaswana, kasi beto ke mona baseminere yayi, milonguki yayi ya théologie bubu yayi, bayina ke longa landila balutumu ya bantu, mpe ve na balutumu ya Nzambi. Na yawu, Mfumu, beto ke manga ve bantu yango, kasi beto ke manga bima yango yina bawu ke longa. Na yawu,

Mfumu, beto ke lomba ti bawu kukuma bampangi ya beto. Beto ke lomba ti Nge lemvokila bawu na foti ya bawu. Mpe beto ke sambila ti bawu ke kwiza na Masonuku, kutanga Yawu, ve mutindu seminere mosi ke longaka Yawu. kasi landila mutindu yina Nzambi sonikaka Yawu.

⁴⁵⁹ Beto ke sambila, Nzambi, ntangu yayi, ti ba-candidat yayi yina ke na kwiza na nkokila yayi samu na mbotokolo na maza, mutindu pasteur ya beto ya buzitu ke kwiza na chaire yayi na awa, samu na kulonga Nsangu ya mbote, Nsangu mosi yayi ya mbote, mpe na manima na kizinga ya maza ya mbotika, samu na luzikulu, pesa, Mfumu, ti mosi na mosi ya bayayi kuzwa Mpeve-Santu, samu ti Nge pesaka nsilulu, “Beno ke kuzwa Mpeve-Santu.” Ti Mpeve ya Nzambi kuingila na zulu ya maza, samu na kuyamba ba-candidat na nkokila yayi, samu ti beto me pesa bawu na maboko ya Nge, na Nkumbu ya Yesu Klisto. Amen.

HEBREUX, KAPU YA SAMBWADI 2 KNG57-0922E
(Hebrews, Chapter Seven 2)

BANDANDANI YA BUKU YA BA-HEBREUX

Nsangu yayi ya Mpangi William Marrion Branham, kulongamaka na Kingelesi, na Lumingu na nkokila, na kilumbu ya 22 ya Ngonda yivwa, na mvula 1957, na Branham Tabernacle na Jeffersonville, Indiana, U.S.A., yina bakamaka na bande manietiki mpe basisamaka na muvimba nionso na buku na Kingelesi. Lubangulu yayi na Kikongo basisamaka na buku mpe ba kabulaka yawu na Voice Of God Recordings.

KIKONGO-KITUBA

©2021 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Luzabusu samu na kubasisa mikanda

Muswa nionso kele ya yandi. Muntu nionso lenda kubasisa buku yayi na masini ya yandi ya yinzo samu na yandi mosi, to kukabula yawu ya mpamba, mutindu kisdilu samu na kumwangisa Nsangu ya mbote ya Yesu Klisto. Ba lenda tekisa buku yayi ve, kubasisa yawu na lutangu ya kulutila mingi, kutula yawu na site internet, kubumbisa yawu na kibumbulu ya bansangu, kubangula yawu na bandinga yankaka, to kulomba mbongo kukondwa muswa yina me sonama na Voice Of God Recordings®.

Na yina me tadila bansangu ya kulutila mingi to samu na yina me tadila bisadulu, beno sonikila:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org